

Filatelisten

Svensk filatelistisk tidskrift | Årgång 125 | Nr 5 2024

*Kvalitet
och värde*

**Vattentorn
- mer än vatten**

**Döda
Frimärksländer - 19**

**Karlstad
2024**

Välkommen till Karlstad 2024 hälsar Sola i Kallsta

Karlstads Filatelist- och Vykortsförening och Kils Frimärksförening hälsar dig välkommen till nationell frimärks- och vykortsutställning i Karlstad 30 augusti till 1 september.

Tider Fredag kl. 11 - 18
 Lördag kl. 10 - 17
 Söndag kl. 10 - 14

Plats Nöjesfabriken, Karlstad

- Utställning med över 400 ramar.
Philea Award till bästa exponat
- Handlare från Sverige, Norge och Danmark
- Föredrag om frimärken, posthistoria och vykort
- Filatelistisk världsraritet presenterat av Nordisk Filateli.
- Kringaktiviteter

Hotell i närhet av utställningen

Scandic Karlstad City (rabattkod PRO15SE)
500 m till utställningen

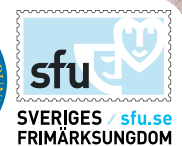
Scandic Winn (rabattkod PRO15SE)
700 m till utställningen

Clarion Collection Hotel Bilan
300 m till utställningen

Clarion Collection Hotel Plaza
800 m till utställningen

Nordisk
FILATELI

Elsa Beskow

Elsa Beskows älskade illustrationer med karaktärsfulla växter passar bra till sommarens alla hälsningar, gratulationer och inbjudningar.

Frimärkena finns att köpa i vår webbutik
www.postnord.se/handla-online

postnord

Filatelisten

Svensk filatelistisk tidskrift
Nummer 5 2024 | Årgång 125

Filatelisten är Sveriges Filatelistförbunds medlemstidning och ges ut med åtta nummer 2024.

Filatelisten trycks hos Linderoths tryckeri i Vingåker.

Prenumeration: 620:-/år (inom Sverige)
Vid medlemsfrågor/utebliven tidning, kontakta SFF:s kansli: 073-203 02 00

Redaktionen adress:
SFF – Filatelisten | SFF Kansli
Glasfibergatan 8, 2 trappor
125 45 Älvsjö
E-post: redaktion@sff.nu

Ansvarig utgivare: Rikard Azelius

Hemsida: www.filatelisten.se

Utgivningsplan 2024:
Vår, fredag vecka: 5, 10, 15, 20
Höst, fredag vecka: 35, 40, 45, 50

Annonspriser:
1/1 sida 5.290:-
1/2 sida 2.790:-
1/4 sida 1.490:-
1/8 sida 790:-
1/16 sida 390:-
Småannons på Marknadsplatsen 100:-

**Annonsbokning till nästa nummer
senast 10/9. PDF-original 17/9.**

ISSN 1100-0198

OBS! Eftertryck, helt eller delvis, tillåts inte utan utgivarens godkännande. För insänt icke beställt material ansvaras ej. Den som sänder material till SFF – Filatelisten anses medge publicering och lagring. Eventuell beskattning av vinster i tidskriftens tävlingar svarar pristagaren för. Citera oss gärna men ange källan.

Omslagsbild: Włodek, Pixabay

Vilken höst vi har att se fram emot!

Semestern är över, vi drar igång igen och det med full fart. När detta nummer kommer ut så är det dags för Karlstad 2024. Detta följs upp helgen efter med Stamps in Svedala. Lite efter det så drar vi till Sundsvall för att fira 400 år. Tätt efter drar ungdomsförbundet till Bokmässan. Detta samma helg som Frivy sätter nytt rekord med antalet handlare. Sen väntar vi några veckor sedan är det dags för den internationella utställningen Hafnia 2024. Under denna hektiska period så skall så klart det vanliga arbetet löpa vidare. Jag hoppas springa på många vänner där ute under denna perioden, medlemmar som samarbetspartners. Gamla som nya.

Glenn Larsson, Förbundssekreterare SFF & Sfu

Redaktionskommitté

Rikard Azelius	rikard.azelius@vinge.se
Lars-Håkan Jonasson	lhj@bahnhof.se
Mikael Blomquist	mikael.blomquist@telia.com
Peter Johansson	petersjohansson@yahoo.com
Glenn Larsson	redaktion@sff.nu
Tim Eriksson	erikssontim@outlook.com

Förbundskansli

Besöksadress	Glasfibergatan 8, 2 tr, Älvsjö
Postadress	Glasfibergatan 8, 125 45 Älvsjö
Telefon:	073 – 203 02 00 (helst måndag – torsdag 09.00 – 11.00, andra tider kan du lämna ett meddelande eller skicka ett mejl)
E-post	info@sff.nu
Internet	www.filatelisten.se , eller scanna qr-koden.
Bankgiro	581-6772
Swish	123 009 62 97

Sveriges Filatelistförbund, SFF är en öppen oberoende ideell riksorganisation som har till uppgift att främja samlandet av samt organisera samlare av frimärken, vykort och övriga filatelistiska objekt.

Innehåll

- 6 Ordföranden har ordet
- 7 Postiljonen förstärker sitt engagemang
- 8 Rapport från styrelsemöte
- 9 Mare Balticum 2024
- 10 Auktionskrönikan
- 16 Recension: Resor i frimärksvärlden
- 18 Vattentorn – mer än vatten
- 22 "Frim af afs"
- 24 Filatelistens samlarskola 246
- 26 Var i hela världen...?
- 27 Benny Winther
winner of the Silver Postiljon!
- 28 Tankar från kongressen
- 30 Strandellmedaljör 2024
- 32 Snöpost
- 36 Döda frimärksländer – 19
- 41 Information från Expertrådets möte
- 42 Landet Runt
- 44 Tjänsteförsändelser om poliovaccinering
och difteri
- 46 Bältespännarna
- 48 Nordiska Frimärken – nya utgåvor
- 51 Kommande aktiviteter
- 52 Förordningar angående postväsendet nr 13
- 56 Hurra, hurra!
- 57 Frågor och svar
- 58 Annonsspussel – Tävling
- 60 Marknadsplatsen
- 61 Annonser

Välkommen med artiklar och läsarinlägg till redaktion@sff.nu som bifogade worddokument. Bilder bifogas separat (helst i JPG-format). Skriv noga vem som författat artikeln samt tagit bilderna.

*Nästa nummer kommer
ut den 4 oktober*

Ordföranden har ordet

Vi hade en positiv och konstruktiv kongress i Jönköping. De viktigaste frågorna rörde styrelsens förslag till ändringar av förbundets stadgar och särskilt då frågan om rösträtt på kongressens. En mycket stor majoritet ställde sig bakom styrelsens förslag till ändring. Detta innebär att alla medlemmar nu har var sin röst och alla föreningar två röster vardera. Detta är ett viktigt steg mot ett modernare förbund och föreningsdemokrati där alla medlemmar har rätt att påverka beslut på framtida kongresser.

Jag vill passa på att tacka Lars Nordberg och Thomas Hagström, som valt att lämna styrelsen, för deras stora arbete för förbundet. Samtidigt vill jag välkomna Ann-Marie Kehlmeier och Tim Eriksson som valdes in som nya ledamöter i styrelsen.

I samband med Nordia 2024 i Langesund, Norge, höll det norska förbundet sin kongress. Jag var inbjuden som representant för SFF och jag kunde närvara eftersom jag var på plats som svensk kommissarie. Det var intressant att konstatera att det norska förbundet brottas med samma problem som vi. Styrelsen i det norska förbundet arbetar hårt med att balansera resultatet, så att man inte längre ska gå med förlust. Liksom i Sverige har kostnader för produktion och distribution av med-

lemstidningen skjutit i höjden. Utöver allmänna besparingsåtgärder i budgeten hade man valt att dra ner antalet nummer av den norska motsvarigheten till Filatelisten till sex nummer per år. Det danska förbundet har redan för ett par år sedan, av samma skäl, minskat antal nummer av den danska medlemstidningen till sex nummer.

Den 30 augusti 2024 slår utställningen Karlstad 2024 upp portarna. Det är en bilateral utställning tillsammans med Norge. Det är den största utställningen i Sverige under 2024, så ta tillfället i akt och besök Karlstad 2024 och få se stor bredd av fina exponat.

En annan höstaktivitet som kan besökas är Frivy-mässan söndagen den 29 september i Folkets Park i Huskvarna som anordnas av Jönköpings Posthistoriska Förening. I år kommer 32 handlare dit, vilket är fler än tidigare. Handlarlistan kan man hitta på SFF:s hemsida Filatelisten.se.

Rikard

Sveriges Filatelistförbund Glasfibergratan 8, 125 45 Älvsjö | Telefon: 073-203 02 00 | www.sff.nu

Styrelse

Ordförande: Rikard Azelius,
Otto Lindblads väg 13, 224 65 Lund
Rikard.Azelius@vinge.se

Vice ordförande: Lars Nordberg,
Maskinmästaregatan 2,
233 43 Svedala

Sekreterare: Ulf Nilsson,
Riksvägen 4, 241 94 Hurva

Kassör: Thomas Hagström,
Snickarstigen 1, 144 33 Rönninge

Ledamot: Mikael Blomquist, Lund-
grensgatan 7, 652 21 Karlstad

Ledamot: Cajsa Ojakangas, Hjärne-
gatan 6, 3 tr, 112 29 Stockholm

Ledamot: Lars-Håkan Jonasson,
Coromantvägen 28, 862 40 Njurunda

Valberedning

Christer Mårtensson (sammankallande)
Rönnevägen 1, 247 60 Veberöd

Revisor

Jan-Olof Ljungh, Falsterbovägen
100, 239 40 Falsterbo

Ulf Wahlgren, Blåbärsgratan 21,
212 29 Malmö

Riksföreningar

Asiensamlarna
Christer Svensson, Kattfots-
backen 12, 165 73 Hässelby

Islandssamlarna
Mikael Magnusson, Fyrspanns-
gatan 65, 165 64 Hässelby
www.islandssamlarna.se

Svenska Czeslaw Slania-Samfundet
www.slaniamsamfundet.com

Hembygdsfilatelisterna

Ingvar Norelius,
Vänortsstråket 1 B, lgh 0902,
191 61 Sollentuna
<https://hembygdsfilatelisterna.se>

Bältespännarna

Arnold Boström, Svalvägen 1,
141 72 Segeltorp
www.baltespannarna.se

Häftessamlarna

Bo Göransson, Emil Spelares väg 4,
395 97 Läckeby
www.haftessamlarna.se

SSPD – Sällskapet för svensk posthistorisk dokumentation

Leif Ruud, Malmvägen 48,
141 71 Segeltorp
www.sspd.se

Svenska Motivsamlare SMS

Tommy Samuelsson
Romsås 113, 523 98 Hökerum
romsas113@telia.com
www.svenskamotivsamlare.se

Svenska Vykortsföreningen

Benny Kullinger
Höganäsgratan 6B, 753 30 Uppsala
www.samlavykort.se

Postiljonen förstärker sitt engagemang för utställningsfilatelin genom huvudsponsring av Nordia 2025!

Postiljonen AB, Nordens ledande auktionshus för frimärken, är glada att tillkännage sitt partnerskap med Nordia 2025, den mest betydelsefulla frimärksutställningen i Norden.

Under ledning av Postiljonens VD, Lars-Olow Carlsson, har företaget ingått ett avtal med Sveriges Filatelistförbund (SFF) och Sveriges Frimärksungdom (SFU), som är arrangörerna bakom detta prestigefyllda evenemang.

Nordia 2025 går av stapeln i Malmö 12 – 14 september 2025 på MalmöMässan och planeringen har ett litet försprång då Nordiautställningen egentligen skulle ha ägt rum i Malmö redan 2020. Arrangörerna blev då tyvärr tvungna att ställa in p g a pandemin. MalmöMässan ligger endast 300 meter från Hyllie Station, första stoppet i Sverige för tåget från Danmark. Från Copenhagen Airport

tar det 13 minuter och till Malmö City endast tre minuter.

”Nordia 2025 är en oerhört viktig händelse för frimärksbranschen i hela Norden”, säger Lars-Olow Carlsson. ”Vi är glada över möjligheten att stödja detta evenemang och bidra till att skapa en plattform där samlare kan dela sin passion och sin kunskap om frimärken.”

Utställningen förväntas locka ett brett spektrum av deltagare, från erfarna samlare till nybörjare och kommer att erbjuda en unik möjlighet att utforska och uppskatta filateli från hela världen. Postiljonen kommer att medverka på ett flertal internationella utställningar under 2024 & 2025, bland annat som huvudsponsor på HAFNIA24, där marknadsföring av utställningen kommer att ske.

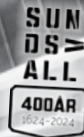
Det är också klart med den internationellt välkända auktionsplattformen Philasearch som co-sponsor till utställningen, precis som till Malmex 2018 & Nordia 2020. Denna gång är vi dessutom glada över att också välkomna Nordfrim, ”Skandinaviens störste online frimærkehandel”, som co-sponsor.

För ytterligare information vänligen se utställningens hemsida www.nordia2025.se

POSTEN Sundsvall 1, Köpmangatan 19

HANDLARE • UTSTÄLLNING
AUKTION • FÖREDRAG

Kurt-Göran Lundkvist

Bröderna Walker

Leif Ruud

Magnus Engstedt

Sundsvallsbranden 1888

Numismatics

Herrfotbolls VM 1930 – 2022

SFU

NOVA

SFF

Filatelisten

Återbruket

Postnord

Sundsvalls Antikvariat

Rolf Lek

Nordisk Filateli

Sundsvalls Vykort

UTBUD bl a Brev, Böcker, Frimärken, LP-skivor, Mynt,
Pins, Vykort, Minnespoststämpel och Fika

Se hemsidan: sundsvall-filateli.se

Lördag 21/9 -24 Kl 10 – 16 och Söndag 22/9 -24 Kl 9 – 15

Specialerbjudande till SFF:s medlemmar

Läs mer om SFF:s böcker här: sff.nu/litteratur

Facit Postal X

Katalogen för alla samlare av ortstäcklar och posthistoria. Utkommer vart femte år.

Nyheter:

- Sjöpoststäcklar
- Svenska brev – omfattande uppdatering
- Hård pärm samt i färg
- Samtliga avsnitt är uppdaterade.

480:- plus frakt

Ord. pris 600 kr plus frakt.

Beställ från webbutiken på filatelisten.se eller använd qr-koden:

Använd din medlemskod BILLIGARE vid kassan för att få din rabatt!

Mare Balticum 2024

Text och bild: Mats Söderberg

- årets frimärkshändelse i Estland

26–28 juli genomfördes frimärksutställningen Mare Balticum i Tartu, som dessutom är Europas kulturhuvudstad 2024. Man disponerade utställningshallen i Estlands Nationalmuseum, som förhåller sig till en mycket intressant arkitektur med tanke på dess belägenhet – i ena ändan av ett gammalt sovjetiskt militärflygfält.

Det var en väldigt fin, och ljus, utställningshall med gott om utrymme såväl för ramar som för deltagande handlare. En trevlig restaurang fanns också i byggnaden. Ett annorlunda inslag i Estland är att även "små" handlare ges möjlighet att delta med bara ett bord. Mycket trevligt. Tyvärr var det inga svenska handlare där. AB Philea representerades med ett bord för kontaktskapande och möten. Såväl vid invigningen av utställningen som under banketten hade organisatörerna lagt in uppskattade musikinslag.

På 563 ramsidor visades 122 exponat, från 12 länder, i alla klasser utom mästartklass. Dessutom visades 32 litteraturexponat. Jag var svensk kommissarie och Erik Hamberg var svensk jurymedlem (dömde litteratur och posthistoria). Svenska deltagare var Lars Ekberg (T), Richard Bodin (PH), Anders Rodén (PH), Karl-Åke Westerlund (PH), Tom Tiiman (U) samt jag själv i Open.

MARE BALTICUM

Den internationella juryn med Jukka Mäkipää (Fi) som ordförande fick ett mycket grannlaga arbete med att bedöma exponaten då det var väldigt hög kvalitet rent generellt, vilket också visade sig i medaljfördelningen (7 stora guld och 17 guld).

Norrorts Frimärksförening (Täby) hade arrangerat en föreningsresa till utställningen med 17 deltagare. Liknande grupper kom också från Finland, som ju traditionellt har mycket nära förbindelser med Estland. Resultatet av hela utställningen (Palmarés) finns på förbundets hemsida under fliken "om oss" och "utställningskalender och resultat". Bäst, av svenskarna, lyckades Richard Bodin som fick 96 poäng.

Ett stort tack måste riktas till Oliver Hanschmidt och hans utställningsteam för ett väldigt fint evenemang.

Tätt med besökare på utställningen

Arne Forssén, från Norrorts FF, i studietagen.

1500-tals brev med innehåll från Sigismund!

Under (för)sommaren utbjöds ovanligt många högklassiga förfilatelistiska objekt och vi lägger därför denna gång tyngdpunkten på detta område. Gracerna delas mellan Frimärkshuset Skandinavisk Filateli försommarauktion den 1 - 2 juni och Phileas kvalitetsauktion 409 den 13 juni.

Staten subventionerade bröllopsbestyr!

Vårt första brev (Philea 2010) har fortskaffats av kurir, postverket var ännu inte inrättat.

År 1585, då *Johan III* regerade i Sverige, ämnade stallmästare Polikarpus Kopp att gifta sig, och han tänkte tydligen slå på stort. Han bör också ha haft höga beskyddare, ty en framställan om ekonomisk lättnad besvarades nu av konungens son och tronföljare, Sigismund. Han skriver till fogden Brunte Brunteson i Håbo och Erling-

hundra härad (Sigtunatrakten) att Kopp skall slippa betala en del av sin skatt!

Brevet har fullt innehåll (tolkad renskrift bifogades), och ropades ut för 25 000:-, men blev osålt. Man kanske inte ville satsa på en förlorare? När Johan III dog 1596 kröntes Sigismund till hans efterträdare, men då Sigismund försökte återinföra katolicismen, trots löften om motsatsen, blev han avsatt 1599 efter att ha förlorat slaget vid Stångebro 1598 mot hertig Karl, den blivande *Karl IX*. Ett förstklassigt historiskt dokument.

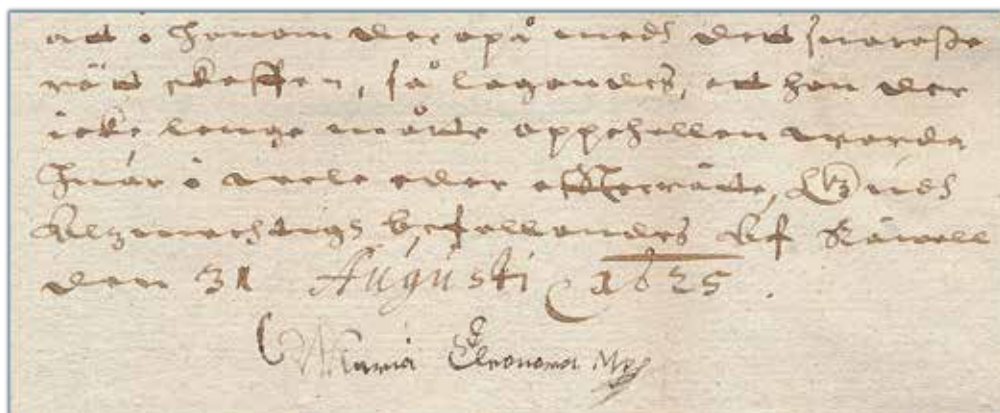
Philea 2010, brev från Sigismund 1585.
Utrop 25 000:- /Osålt.

Karl IX, egenhändigt undertecknad

Nästa brev (FH 1) är en skrivelse, sänd med kurir inom det som idag utgör Estland. Kung Karl IX undertecknade kungörelsen 'Räffle den 14 augusti 1600', det anges vara samma som 'Reval'. Idag heter platsen Tallinn och är Estlands huvudstad. Detta mycket välbevarade objekt hade åsatts ett försiktigt utrop på 4 000:- och någon fyndade för 5 000:- + provision.

FH 1, kurirpost undertecknad av Karl IX. Sålt för 5 000:- + prov.

FH 2, kurirpost från Reval till Stockholm 1625, undertecknat av en drottning.

Maria Elenora, Drottning Christinas mamma!

Frimärkshuset hade också ett brev, skrivet i Reval den 31 augusti 1625, och skickat till Stockholm (FH 2). Det är egenhändigt undertecknat av Sveriges dåvarande drottning, *Gustaf II Adolfs* maka. Utropet var satt till 2 000:-, klubblaget föll redan vid 3 500:-. Det kommer säkert tider då vi uppskattar vårt kulturarv högre än så, köparen är även här att gratulera.

Världens äldsta bevarade brevstämpel

För stämpling av fribrev infördes 1686 en stämpel som tillverkades i ett hårt träslag av träsnidaren Caspar Johansson. Trästämpeln, som är världens äldsta bevarade poststämpel, kan ses på Postmuseum. Den användes bara i Stockholm och den första typen är bara känd under 1686. Brevet till Mariestad nedan (Philea 2020) bär ett tydligt avtryck.

Philea 2020: F-stämpel typ 1, 1686. Utrop 1 500:-/klubbat för 3 900:- (provision tillkommer).

Brev till Karlskronas grundläggare

Redan i slutet av 1686 togs en snarlik F-stämpel i bruk, typ 2. Omramningen är rund, medan den är oval i typ 1. Objektet nedan har ett praktavtryck. Brevet är ställt till General-amiral Hans Wachtmeister. Han utmärkte sig i flera slag, såväl till lands som till sjöss, och grundlade dessutom världsarvet Karlskrona på Karl XI:s begäran år 1680. Båda står staty i Karlskrona!

FH 7. Brev med F-stämpel typ 2, daterat 1692. Utrop 700:-, klubbat för 3 250:-. Av titlarna framgår att Wachtmeister var guvernör över Blekinge, Calmar län och Öland.

Reval och Pernau

1708 infördes en odaterade ortstämpel i Stockholm – den stora bandeustämpeln, typ 0. Samtidigt infördes till postkontoren i de svenska baltiska provinserna en mindre bandeustämpel för

Reval, en större för Pernau och en mellanstor för Riga. Användningstiden i Baltikum upphörde 1710 efter rysk erövring. Den korta kurseringstiden medför att dessa stämplat räknas till de mest ikoniska stämplaterna inom svensk posthistorisk filateli. Frimärkshuset erbjöd nu två Reval-brev samt en makalöst vacker försändelse med Pernau:

FH10, Revals bandeustämpel från 1709.
Utrop 18 000:- / Sält för 42 000:-.

FH11, Reval, liten lagad pappersförlust.
Utrop 10 000:- / Klubbad för 18 000:- + prov.

FH12, Pernau från 1709 med fullt innehåll.
Försiktigt utrop 15 000:- (brevet var förstärkt invändigt), sält för 85 000:-

Stockholms stora Bandaustämpel typ 0

Två brev med praktfulla avtryck utbjöds, det ena på FH (FH 9) och det andra på Philea (2021). Här kunde man, utan risk att bli beskydd för att "dubblera" skaffa båda. FH:s brev var direkt spektakulärt eftersom det var ställt till Pernau. Phileas brev var inrikes (30 nov. 1713 till Uppsala). Ett brev med exakt samma handstil, men med skrivstilsstämpeln (efterföljaren) är avbildat i Facit Postal X.

FH 9, utrop 2 000:- / Sält 5 250:-.
Nätt format, mycket vackert!

Philea 2021; Brevet sänt till Upsala och är daterat '30 November 1713'. utrop 2 000:- / Brevet såldes för utropspriset 2 000 kronor.

Norrköpings "riksdagsstämpel" 1769 - 70

På grund av oroligheter i huvudstaden förlades riksdagen till Norrköping 1769 - 1770. Vid denna tid hade endast Stockholm poststämplat, men nu tillverkades en stämpel för posten i Norrköping, avsedd att bara användas så länge rikstinget pågick. Stavningen är speciell, "NORRKÖPING". På detta brev (Philea 2023) är stämpelavtrycket negativt, men ändå fullt läsligt. Utropet på

30 000 kronor borde kanske modifierats, även om denna stämpel saknas i de flesta posthistoriska exponat.

Philea 2023: NORRKIÖPING med negativa bokstäver. Utrop 30 000:- /Osält.

Detalj av samma stämpelavtryck. När "ögat" har förstätt att det är de vita bokstäverna som skall läsas blir avtrycket hur tydligt som helst!

I Karl XII:s kölvatten

Krigen hade utarmat statens finanser och under 15 månader, 1 mars 1718 till 31 maj 1719 dubblerades brevpportot. Detta brev är daterat Calmar april 1719 och är karterat som nummer 33. Det är ställt till Postinspektionen i Stockholm. 'Porto bet. med 10 öre smt' kan läsas, även om bläckskriften är svag, vilket nog bidrog till att brevet blev osält.

Philea 2008. Sällsynt, kortlivad portosats. Utrop 10 000 :- /Osält.

Klockarepost

Brevkavalkaden avslutas med representanter för parallellposterna. Först ut är ett sällsynt brev (Philea 2003), som sänts med klockarepost den 4 februari 1762. Det bär påteckningen "Fortbjudes med Klockarena i Husby och Rimbo". Adressat är pastor Jacob Hofstadius.

Philea 2003.
Utrop 3 000:-,
slagpris 3 300:-.

Philea 2004.
Utrop 3 000:-,
slagpris 5 400:-.

Budkavle när det brinner i knutarna

Philea 2004 är ett sällsynt förekommande "Budkavlebreve". Budkavlebreven sändes av skogsvaktaren i Råkebron den 7 juni 1822 med påskrift "Budkavle" och fortställes på ridande häst. Budet rörde uppådd på grund av skogsbrand.

Kronopost Tre fjädrar, tre kronor

Kronopostbrev utstyrda med fjädrar brukar tilldra sig intresse. Ju fler fjädrar ett brev hade, desto snabbare skulle det transporteras av kronobrevbäraren. Detta brev (Philea 2017) sändes från Torp den 10 maj 1848 till Rångedala. Utropet var 3 000:-, slagpriset 7 600:-!

Philea 2017.
Tre praktfulla fjädrar.

Det andra Kronopostbrevet (Philea 2015) från Södra Rördåsen den 23 januari 1807 är försett med tre vackra kronostämplat av mer ovanlig typ, vilket märktes på budgivningen. Utropet var 500:-, men köparen fick betala 2 500:- + provision. ●

Philea 2015 med tre ovanliga kronor.

Kuriosakabinettet

Vi avslutar med objekt som tidigare ofta kallades 'kuriosa'. Under de senaste årtiondena har de dock blivit allt populärare. Nu kan två eller flera budgivare trissa upp priser till svindlande höjder. Här några exempel:

Philea 2153: Otandat obegagnat par av Facit 29 med utrop 3500 kronor såldes för utropspriset.

Philea 2190: 2 öre ringtyp otandat provtryck utan posthorn hade utrop 10 000:- och såldes för 10 500:-.

Philea 2214: En krona ringtyp, Facit 49 i otandat par med arkmarginal med posthorn hade utrop 5 000:-. Köparen fick detta intressanta objekt för 8200:-.

Philea 2299: En spektakulär felperforering från medaljong 15 öre rönt stort intresse och såldes för 4300:-. Utropet var 2000:-.

Philea 2300: Ett märkvärdigt och troligen unikt spegeltryck på 15 öre Medaljong bestående av delar från fyra omvända avtryck. 5200:- blev priset mot ett utrop på 1000:-.

FH 251. Facit 27 v1. DUBBELTRYCK av den bruna färgen. Utrop 25 000:-, sålt för 62 000:- + provision.

FH 367. Hur kan detta spegeltryck ha uppstått? Utrop 1000:-, sålt för 4000:-.

Philea 2153

Philea 2190

Philea 2214

Philea 2299

Philea 2300

FH 251. Dubbeltryck av den bruna färgen.

FH 367

FIP utställning i Uruguay 17 – 22 februari 2025

Nästa stora FIP-utställning sker i staden Punta Del Este, utanför Montevideo i Uruguay i slutet av februari 2025. Ni som saknar en medalj från Sydamerika har nu chansen att anmäla er!

- Utställningsklasser; Posthistoria, Traditionell, Helsaker, Aero, Motiv, Open, 1-ram & Litteratur
- Ramarna 4 x 4 blad (A4-storlek)
- Endast 1000 ramar
- Fullständigt reglemente finns på utställningens hemsida, eller kan du få det från mig

Ramavgift/avgifter

- 100 US dollar (ca 1.100 Skr) per ram, för 2-8 rams exponat
- 110 US dollar (ca 1.200 Skr) för 1-ram
- 90 US dollar (ca 1.000 Skr) per litteraturexponat
- Sveriges Filatelistförbunds utställaravgift 600 kronor/exponat, 300 kronor för litteratur-exponat samt 300 kronor för 1-rams exponat tillkommer för de som antas till utställningen

Kvalificering

- Exponatet måste ha erhållit minst 75 poäng på en nationell utställning, för att få 5 ramar. För att få 8 ramar krävs minst 85 poäng på FIP-utställning.
- Litteraturexponat måste vara publicerade efter den 1/1 2020. Frimärkskataloger och Tidskrifter måste vara publicerade efter den 1/1 2023.

Anmälan

- Anmäl på till mig senast den **10 september 2024**. Skicka anmälningsblanketten + 1:a sidan + ev Synopsis till mig. Anmälningsblanketten finns på utställningen hemsida, eller så kontakta mig så får ni dem per mail.

Transporter och försäkring

Jag kommer som kommissarie att ordna med gemensam transport av alla antagna exponat. Förbundets utställarförsäkring kommer att erbjudas alla antagna exponat.

Välkomna med era anmälningar och vi hoppas att Sverige kommer med ett starkt team till Uruguay 2025!

Fredrik Ydell
Kalkstensvägen 11 A
216 32 Limhamn
0704-181636

www.uruguay2025.com

fredrik.ydell@gfk-cps.com

Recension

Resor i frimärksvärlden: Frimärksmys och frimärkssamlar-PR!

Text: Lars Liwendahl Bild: Lars Liwendahl, Tomas Karlsson

Vi är många som alltid läser Christer Brunströms olika artiklar. Då får vi lära oss mer om olika händelser, personer, frimärksutgåvor, annorlunda befordringsvägar och mycket, mycket mer i filatelins värld. Förutom t ex det själva frimärke Christer berättar om får vi alltid även en god portion av historien omkring, märket sätts i sitt sammanhang, och det hela blir genast än mer intressant!

Själv har jag tänkt mer än en gång när jag läst en intressant artikel av Christer: Så synd att den bara finns i en tidning eller tidskrift. Risken finns för "tidningsdöden" och att den kan bli bortglömd. Till min stora glädje har Christer nu skrivit en hel bok som kommer att än mer uppmärksammas och bevaras.

Boken heter *Resor i frimärksvärlden* och är utgiven av Nordisk Filатели med Jonas Hällström som redaktör. Den stilrena layouten står Tomas Karlsson för.

Den författare som velat göra det enkelt för sig hade för en bok som denna sannolikt "klippt ihop" den av artiklar som han eller hon skrivit tidigare. Just i Christers fall finns det ju dessutom en mycket stor korg med sådana. Men, det är inte Christer, han författar naturligtvis en helt ny bok med nya berättelser!

Christer skriver småtrevligt, ofta i lite kåserande form och mycket informativt. Här i sin bok nu har han blommat ut lite extra. Boken är verkligen trevlig! Man blir glad av att läsa den och tänker: Vilken underbar hobby vi har!

En av Christers stora styrkor är hans, vill jag säga, sällsynt breda kunnande i frimärksvärlden. Många av oss andra som skriver kan berätta om

våra egna intresseområden, men samlar man inte t ex klassiskt Mexiko är det svårt att skriva om det. Det klarar Christer med bravur!

Bokens upplägg är intressant i sig. Den är utformad som en filatelistisk resa i tid och rum runt hela vår jord. Så här skriver Christer i bokens inledning:

"Jag skulle vilja påstå att en frimärkssamlare är en typisk resenär. En mig bekant samlare berättar ofta om att han besökt fler än 100 länder och då ofta letat rätt på lokala postkontor. Här kan man tala om att man samlar inte bara länder utan även postkontor. Andra resenärer har valt att samla på öar och blivit vad man med ett fint ord kallar för nesofiler. Här handlar det i högsta grad om fysiska resor med allt vad detta innebär.

Det finns sålunda olika sätt att resa och den här boken handlar speciellt om hur vi reser världen runt med hjälp av frimärken och andra samlarobjekt".

Christer berättar även om sin egen tidsresa, sitt liv, i frimärksvärlden, från barndomen och fram till idag. Sammanlagt är det minst 60 år. Småleende känner man igen sig själv här och där. Visst upptäckte man som barn världen och grundlade

sitt intresse för olika länder, kulturer och deras historia samt människor tack vare sitt frimärksalbum.

En frimärksresa jorden runt: Boken är indelad i tio olika geografiska områden och varje världsdel representeras av fem objekt: ett frimärke, ett Brev, ett stämpelmärke, lokalpost och slutligen ett bältespännarobjekt. Christer skriver:

"Ämnesvalen kan ses som spretiga, vilket också är avsikten. Tanken är att spegla den enorma rikedommen på olika teman inom vår hobby. Det är min förhoppning att de följande berättelserna inte bara skall erbjuda intressanta läsupplevelser utan att de även skall informera om och inspirera till nya samlingsområden".

Boken innehåller totalt 50 olika berättelser, eller skall vi kanske kalla dem frimärksresor. Några exempel: Stockholmsutställningen 1897, Märket som stoppade TBC, Afrikas enda icke-koloni, Elefanten från Tati, Bokharas kamelpost, Nya Guineas paradisfågel, Guldrusch i Klondyke och Yukon,

Världens bästa kaffe, Colombiansk flygpost i Sverige och Ångbåtspost i Arktis.

Alla kapitel är illustrerade med de omtalade frimärkena, Brev etc, och de är ofta uppförstorade så att vi extra tydligt kan se motiven eller annat som beskrivs i texterna.

Resor i frimärksvärlden berikar och breddar ens frimärkskunnande på ett trevligt sätt. Och, boken passar oss alla, vare sig du nyligen börjat samla eller hållit på under många år. Många trevliga frimärks-läs-stunder väntar på dig.

En invändning har jag som bokrecensent: Bokens upplaga är bara 150 exemplar. Det antalet borde inte räcka många dagar! Skynda dig och beställ således, sedan får vi hoppas på en snar nytryckning! ●

Boken, som är på 214 sidor, kostar 300 kr + porto 80 kr (inom Norden) och kan beställas från Nordisk Filateli, bankgiro 5478-2925.

Exempel på olika märken som Christer berättar om i sin bok

Vattentorn – mer än vatten

Årets svenska frimärken: **Postnord**.
Övriga bilder och text: **Arne Karlsson**

Postnord utger i augusti 2024 fem frimärken svenska Vattentorn. Det är ett motivområde med arkitekturpärlor, som inbjuder till utblickar och besök. De fem frimärkena har hämtats från olika tider och inspirerar till att titta även på tidigare objekt.

Vattentornens vattentorn

Arkitekten Sune Lindström (1906 – 1989) skapade i slutet av 1950-talet i Örebro vad som blev nyskapande. Man inledde med att på marken gjuta vattenbehållaren. Flera gigantiska domkrafter lyfte denna uppåt allt eftersom man gjöt den svampformade foten.

I årets frimärke "misshandlas" arkitekturpärlan, som återges livlöst stiliserad stympad.

Utsiktsplattform och servering med försäljning av nålmarke, tygmärke och vykort med privat turiststämpel. Posten tog 1997 fram ordinarie poststämpel med vattentornet. Tornet i Örebro även i lokalmünt år 1982.

Turiststämpel, ordinarie poststämpel samt souvenirer i form av pin och tygmärke.

Industribyggnader från tidigt 1900-tal har ofta exteriört vackra fasader. Sala gamla vattentorn uppvisar många detaljer. Kvinnliga arkitekter var ovanligt i början av 1900-talet. Ett lysande undantag är Agnes Magnell (1878 – 1966), endast 25 år när vattentornet i Sala stod klart. Rivningsplaner väckte uppror och ändrades till förslag om kulturklassning.

Salas vattentorn från 1903 i ett av årets frimärken.

Helsingborgs nya vattentorn utformades av Wingårdhs arkitektkontor med en speciell lösning med ringformad vattenreservoar i 90 meters diameter som vilar på 24 betongpelare. Tornet belönades med Kasper Salinpriset 2021 för "hög arkitektonisk kvalitet". Utmärkelsen kan verka förvånande för dessa livlösa betongelement.

När jag kvällstid passerade kunde jag dock fascineras av färgglad ljusläggning.

Helsingborgs nya akveduktliknande vattentorn i årets frimärke.

Årets frimärke från Emådalens vattentorn för oss till Inlandsbanan på sträckan Sveg – Orsa. Exempel på de torn som levererade vatten till ångloken ångpannor. Emådalens station ligger norr

om vattentornet, som byggdes 1908. Vid vattentornet finns en vägövergång så jag kunde med bil nå platsen. Orsa Järnvägsförening (OJF) har fått bidrag från Riksantikvarieämbetet för att rusta

upp tornet och maskineriet. Under sommaren 2022 kunde man starta pumpen.

Emådalen vattentorn, i frimärket lyfts järnvägs- miljön fram genom järnvägs- spår och vegetation som för tankar till rallarros.

Komplement till frimärken

”Onsalakent” propagerar på sin Samlamera sajt för omväxling i motivexponaten. Det blir mer liv i samlingen om några minnesstämplar, helsaker och frankostämplor plockas med.

Frimärksutställningen NORDIA 95 i Malmö anordnades strax efter att Fritiof Nilsson ”Piraten” (1895 – 1972) hedrats med frimärke. Minnespoststämpel från NORDIA 95 visar pumphuset vid Vollsjö station, beskrivet i Piratens ”Bombi Bitt och jag”.

Pumphuset vid stationen i Vollsjö tillkom 1865.

Landskrona gamla vattentorn uppfördes 1904 efter ritningar av stadsarkitekten Fredrik Sundbärg (1860 – 1913). Vattentornet togs ur bruk 1975 och 1992 omvandling till bostäder.

Överdelen av riddarborg- liknande torn i Lokalpost- frimärke 1945. Här jämfört med helbild i modernt vykort Ultraförlaget nr 12-1704.

Foto: P Hallberg.

Landskrona nya vattentorn färdigställdes år 1970. Landskronaborna har tagit det nya tornet till sina hjärtan och det har blivit stadens nya symbol. De första åren tillhandahölls informationskort med avskiljningsbart vykort. Tornet har återgivits i lokalpostfrimärke 1997 och några minnespost- stämplor.

Lokalpostfrimärke och två minnespoststämplor med nya vattentornet.

Minnespoststämpel nya vattentornet felstilisert då det i verkligheten står på parallella pelare. Ön Ven i bakgrunden samt bokstäver SM delvis format av cyklist.

I Ljusdal och Kungsör lyfter man fram vattentorn vid val av bild för evenemang med minnespoststämpel.

Vid frimärksutställningen MARE BALTICUM i Kalmar juni 1997 användes en minnespoststämpel visande det gamla vattentornet vid stadsporten Västerport. Sedan tornet togs ur bruk 1972 bestämdes ombyggnad till lägenheter.

Kalmars nya vattentorn invigdes 1972. Tornets överdel för tankar till ett strandat flygande tefat. Man menade att vattentornet skulle bli en stor turistattraktion och det försågs med utsiktstvåning och tillhörande restaurang med panoramafönster från vilken Öland, Kalmarsund och Ölandsbron kunde ses. Det är trist att intresset svalnade. Jag gjorde mitt senaste besök 1986 och fick besked att det var sista året med publik verksamhet.

Minnespoststämpel med gamla vattentornet jämförd med handkolorerat vykort distribuerat av Kullzéns Pappershandel, Kalmar.

Gamla vattentornet i Gnesta synligt från järnvägen. Vindflöjeln omtalar att det är byggt 1913. Gnestaborna har ett burlleskt folkligt epitet på den maskulina byggnaden.

Det finns många exempel på minnespoststämpel där vattentorn exponeras som kännetecken för orten. I några fall har man visat översiktsvyer där man endast med svårighet kan identifiera enskilda byggnader i det lilla stämpelformatet.

Växjö Filatelistförening firade 1982 40 år med minnespoststämpel innehållande brevduva och

tre byggnader: Domkyrkan, Gamla gymnasiet och vattentornet. Högst upp i tornet fanns fram till 1991 ett café, som jag många gånger besökt. Detta Vattentorn finns inte längre. På dess plats reser sig ett högt bostadshus.

Två objekt från Kronobergs län: Minnespoststämpel i Växjö med bl a nu försvunnet vattentorn och lokalpostfrimärke BJ Distribution i Ljungby med vattentorn invigt 1961.

Opensamling kan omfatta 50 procent icke filatelistiskt material med tjocklek högst fem mm. Definitionen omfattar lokalmünt. Trelleborg blev 1977 pionjär med moderna lokalmünt. Vattentorn finns i lokalmünt från Säffle 1981, Sundbyberg 1982, Örebro 1982, Kungsbacka 1983 och Trelleborg 1993. Tornen i Säffle, Sundbyberg och Trelleborg är baserade på skisser av arkitektgiganten Ivar Tengbom (1878 – 1968).

Ivar Tengboms vattentorn i Trelleborg och Sundbyberg.

Vattentornen reser sig över omgivningen. När tidningen Vår Bostad inbjöd till tävling om vackraste byggnad i Sverige var tre vattentorn nominerade: Gnesta, Örebro Svampen och Kungsbacka. På Tölöbergs backe i centrala Kungsbacka står stadens första vattentorn, byggt 1897. Promenad 179 trappsteg i en brant trappa ger en panoramautsikt. Byggnadens speciella utseende finns i lokalmünt 1983.

Kungsbackas vattentorn i lokalmynnt och foto av trappan under bestigning.

Svenskt inflytande i Kuwait

Vattentornet Svampen i Örebro inspirerade till liknande även utomlands. Sune Lindström konsulterades då Kuwait under 1970-talet skulle förbättra vattenförsörjningen. Det byggdes ett trettiotal vattentorn. Fem grupper av torn utformades med Örebro Svampen som modell. Tornbyggnader är värda en omväg, men för Kuwait nöjde jag mig med vykort från resvan globe-trotter.

Grupp av vattentorn ur vykort från Kuwait.

Emiren av Kuwait, shejk Jaber Al-Ahmed (1926 – 2006), ville ha en ändå mer attraktiv design för den sjätte platsen på en udde i Persiska viken vid Kuwait City. Sune Lindström utformade tillsammans med sin danska maka formgivare Malene Bjørn (1914 – 2016) tre höga smäckra torn. Huvudtornet 187 meter bär två sfärer. Nedre sfären rymmer vattentank, restaurang, café, lounge och mottagningshall. I övre sfären kafé, som fullbordar helt varv var 30:e minut. Det andra tornet 147 meter fungerar enbart som vattentorn. Tredje tornet lagrar inte vatten utan rymmer utrustning för att lysa upp och styra elektroniken. Tornen benämnda Kuwait Towers har blivit välkänt landmärke och finns i sedlar och frimärken.

Kuwait Towers i frimärke.

Informationstörstiga kan söka upp färgillustrerad bok "Svenska Vattentorn" (2004). Huvudförfattare Eber Ohlsson presenterar 83 vattentorn. På internet eber.se exponeras ett stort antal vattentorn från Sverige och utlandet.

Björn Ranelid har i romanen "Fantastiska kvinnor i vattentornet" (2018) skildrat några människooöden i till bostäder ombyggt vattentorn på Kirseberg i Malmö. I bokens omslag skymtar vattentornet. ●

"Frim afafs"

Postens gardering mot långsökt intrångsrisk

Text och bild: Mats Ingers

I ett eftersök av ett möjligtvis förlagt objekt är jag i färd med en ytterst noggrann "inventering" (läs 'städning') av mitt rum, och då flyter en del intressanta objekt upp till ytan. Det här ligger helt utanför mitt kompetensområde varför jag ber läsekretsen komplettera mina amatörmässiga iakttagelser.

O.I.F

Även för en skillingsamlare ser det här avbildade Brevet intressant ut. På baksidan är kuvertet förseglat med två röda lacksigill, 'O.I.F.' Jag misstänker att förkortningen står för någon organisation (Förening) eftersom man använt ett kuvert med förtryckt '**Rekommenderas**'. Vet någon vad som kan dölja sig bakom sigilllets förkortning? Brevet är ställt till en akademiker.

Tre-strip Oscar utan posthorn

Frankeringen med 30 öre täcker portot 10 öre samt rek-avgiften 20 öre.

Stämpelns datering är 17 juli 1885, alltså F39. En närmare titt på övre vänstra hörnet visar ingen "extra punkt", vilket stämmer med den tydliga, vita konturen av nacken. Det är en typ 2. Förmodligen inte helt lätt att hitta i trestrip på Brev, förmodar jag.

Det nedre märket har ett par små vita fläckar, dels på halsen (men mycket mindre än varianten v16, som avbildas i Facit Classic Special 2024), dels som ett brott på den vänstra banderollens nedre kontur. Det finns säkert någon "Oscarian" som genast vet positionen i arket?

Fimärkt av avsändaren nedanför rekets kontrollnummer.
Eller vad kallas '6213' med en korrekt benämning?

Position?

Nitisk postmästare

Avsändaren har skrivit adressen och sedan upptäckt att det inte fanns så många ytor att frankera på. Tydligt har hen inte haft ett 30 öres ringtyp på lager. Men då har stripet hamnat så nära Brevkanten att postmästaren har sett sig nödgad att påpeka att det inte är han som frankerat. Orsaken är att Posten var rädd för att någon obehörig kunde avlossa frimärkena och komma åt innehållet genom ett insnitt i kuvertets kant, som sedan doldes när frankeringen återmonterades. I det här fallet verkar det långsökta.

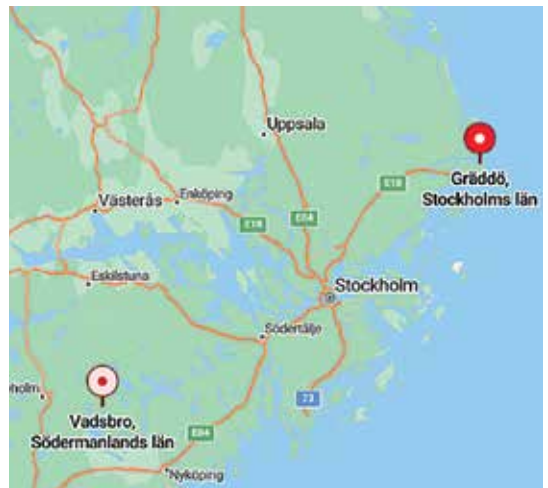
Vet någon posthistoriker vilken förordning som reglerar minsta avstånd av frimärken till Brevkanten på värdepost? Hur gammal är instruktionen om att skriva "frim af avs"?

Från WADSBRO till en fil. Kand. på Gräddö

I Sverige var filosofie kandidat från och med 1852 en student som höll på att avlägga eller hade avlagt de prov som fordrades för att promoveras till magister i filosofiska fakulteten, och 1891 – 1908 en person som avlagt den lägsta examen som berättigar till avläggande av licentiatexamen

Wadsbro är en småort och tidigare stationssamhälle i Wadsbro socken i Flens kommun belägen 1,5 mil söder om centralorten Flen. Samhället började etableras cirka 1875 i samband med att järnvägen Grängesberg-Oxelösund byggdes. (Wikipedia i båda fallen).

Wadsbro ligger i Södermanlands län. Gräddö hittar man nordöst om Stockholm, på den nordöstra delen av Rådmansö i Stockholms län. Frimärksamlande kan verkligen berika ens vetande! ●

En geografiflektion och en påminnelse vad järnvägarna hade för betydelse när nya tätorter växte fram.

Vilken förening var kandidaten medlem i?

Kvalitet och värde

Text och bild: **Christer Brunström**

Det finns tillfällen då jag köpt enstaka frimärken eller mindre sammanställningar med det huvudsakliga syftet att få illustrationer till en artikel. Tidigare i år uppmärksammade jag på en auktionssajt ett litet parti på cirka 30 olika frimärken från USA och med en tämligen diffus beskrivning. De omnämndes som ostämplade; i verkligheten saknade ungefär hälften gummering och i stort sett alla övriga hade fastsättare. Endast ett par var postfriska. Med porto fick jag betala 83:- för partiet.

USA är ett mycket populärt samlingsområde även i vårt land varför det kan vara av intresse att närmare studera hur man på andra sidan Atlanten diskuterar frågor som rör kvalitet och värdering. I många fall handlar det om tämligen extrema kvalitetskrav som oftast gäller ett frimärkes centrering. Ett mycket välcentrerat frimärke med breda marginaler kan inte sällan säljas till priser som inte på något sätt motsvarar det katalogvärde som anges i exempelvis Scott, den idag helt dominerande frimärkskatalogen på den amerikanska marknaden.

De katalogpriser som anges i katalogen gäller frimärken som beskrivs som VERY FINE. Med tanke på att många äldre frimärken från USA inte är speciellt välcentrerade är antalet tämligen begränsat. Ett otandat frimärke skall ha jämna och ordentligt breda marginaler på alla fyra sidor och samma sak gäller även tandade utgåvor där tandningshålen inte får beröra själva frimärksmotivet.

I mitt inköp var det nog bara ett märke som kom i närheten av de högt ställda kvalitetskraven. Märket med valören 50 cent före-

ställer Lucy Stone (1818 – 1893). Lucy kämpade för kvinnors rättigheter och hon argumenterade också mot slaveri. Frammärket gavs ut år 1968 och det skulle nog kunna beskrivas som VF. Flertalet moderna frimärken brukar vara välcentrerade.

År 1929 hade det gått 150 år sedan Fort Sackville (idag Vincennes, Indiana) intogs av George Rogers Clark. Detta markerades med ett frimärke i stort format som gavs ut den 25 februari 1929. Märket fanns med i mitt inköp och det visas här. Som synes har det goda marginaler på tre sidor men till höger berör tandningshå-

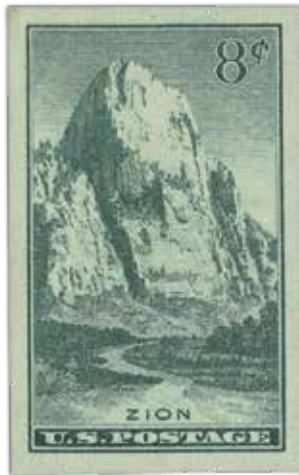
len själva motivet. Dessutom har märket rester efter en fastsättare varför det inte är postfriskt. Det kan alltså inte på något sätt beskrivas som VERY FINE. En handlare i USA skulle kanske använda kvalitetsbeteckningen GOOD.

Scott 2024 värderar det ostämplade frimärket till 70 cent medan ett postfriskt märke har fått priset \$1.15. Här kan det vara på sin plats att upprepa att värderingen gäller VERY FINE varför det här visade märket nog tyvärr inte skulle

finna någon köpare alls (och istället hamna i ett parti blandade märken). Med mycket breda och välbalanserade marginaler skulle extremt kvalitetsmedvetna samlare i USA säkert vara villiga att betala mer än \$100 för ett sådant frimärke.

Mitt inköp omfattade tre otandade frimärken från de speciella tryckningarna 1935. Här visas först valören 8 cent från utgåvan Nationalpar-

ker. Märket gavs ut utan gummering varför vi kan glömma bort just den aspekten. Av bilden framgår att märket har goda marginaler på alla fyra sidor varför beteckningen VF säkert skulle passa. Katalogvärdet är \$1.90 för detta märke som visar berget Great

White Throne i nationalparken Zion i Utah.

Vårt nästa otandade frimärke ingick också i de filatelistiska specialtryckningarna år 1935. Det ursprungliga märket gavs ut den 9 oktober 1933 och det uppmärksammade Byrds expeditioner till Antarktis. Syftet med märket var att det skulle användas på Brev som postades på det tillfälliga postkontoret på basen Little America i närheten av Sydpolen.

År 1935 gavs märket åter ut både tandat och otandat. Det otandade frimärket kom i block om sex frimärken och det här visade märket har klippts ut ur ett sådant block. Senaste Scott värderar ett sådant märke till \$2.80 men vårt märke motsvarar inte på långa vägar kvalitetskraven. Det är

hyggliga marginaler på tre sidor men vänstermarginalen misslyckades helt. Även om själva märkesbilden inte är inklippt skulle nog flertalet samlare välja bort just detta exemplar.

I Sverige är det inte ovanligt att tresidigt tandade frimärken kan ha ett högre värde än tvåsidigt tandade exemplar med samma valör och motiv (oftast vill man nog ha dem som sammanhängande par).

I USA är det totalt annorlunda. Frammärkena trycktes ofta i mycket stora ark med ibland 400 eller 200 märken. Att hantera så stora ark var naturligtvis mycket besvärligt. Innan de levererades till postkontoren delade man därför på tryckeriet upp de stora tryckarkarna i fyra mindre ark om 100 eller 50 frimärken (beroende på frimärkenas storlek). Dessa betydligt mindre ark passade sedan perfekt i kassapersonalens frimärkspärmar.

I samband med att man skar ut de mindre arken kom ett antal rader i arken att sakna tandning på en sida. Det blev således en rak kant (STRAIGHT EDGE och ofta förkortat SE på engelska). Den 29 maj 1926 uppmärksammades den svenske uppfinnaren John Ericsson med ett frimärke som värderas till \$8.50 i postfriskt skick i

Scott 2024. Mitt märke är dock bara ostämplat varför värdet genast faller till \$5. Men märket har en SE upptill vilket reducerar värdet ytterligare (trots att det visar den "guide line" som trycktes

mellan de olika blocken i det stora tryckarket). Centreringen kan heller inte beskrivas som VERY FINE.

Mitt inköp omfattades dessutom ett märke ur serien Trans-Mississippi Exhibition från 1901. Valören 10 cent värderas till \$140 i ostämplat skick och i VF kvalitet. Det här visade märket saknar gummering och är kraftig snedcentrerat.

Stämplat är värdet \$35 men just detta exemplars kvalitet motsvarar inte kraven varför värdet är obetydligt. Det var trots allt det mest intressanta frimärket i hela partiet och kanske kan det komma till användning i något framtida sammanhang.

Så här i slutet av denna samlarskola kan man fråga sig om jag fick valuta för mina pengar. Svaret är nej men sex av märkena kunde ju användas som illustrationer vilket dessutom var det egentliga syftet med mitt köp. ●

Var i hela världen ...?

Omstritt sultanat

Att identifiera det här visade frimärket är kanske inte speciellt svårt eftersom ordet Malaya ger oss en tydlig ledtråd. Men det är inte Malaya som är utgivningsland utan ett av de många sultanat som ingår i dagens Malaysia. Sultanatets namn – Kelantan – finns nedtill men med arabiska skrivtecken. Frammärket ingår i bruksserien från 1951 och det avbildar sultan Ibrahim.

Kelantan ligger i den nordöstra delen av Malaysia och gränsar i norr till Thailand och i nordost till Syd kinesiska havet. Idag har sultanatet något mer än 1,8 miljoner invånare av vilka runt 97 % är malajer och muslimer. Ekonomin är baserad på jordbruk med ris som den viktigaste grödan. Huvudstaden heter Kota Bharu.

Sultanatet har en lång och komplicerad historia. På 1800-talet gjorde Siam anspråk på området och från 1887 till 1909 användes siamesiska frimärken i Kelantan. År 1909 slöts ett avtal mellan Siam och Storbritannien vilket ledde till att sultanatet blev en del av Malaya. Inledningsvis kom frimärken från Federated Malay States till användning men i januari 1911 fick Kelantan egen frimärksutgivning något som delvis gäller än idag.

Kelantan styrs idag av ett extremt islamiskt politiskt parti som förbjuder avbildningar av människor (förutom sultanen och några andra) men som tillåter att vuxna män får gifta sig med underåriga flickor. ●

Text och bild: **Christer Brunström**

Benny Winther winner of the Silver Postiljon!

This year's NORDIA exhibition was held in Langesund, Norway, from May 31 to June 2, and we are very happy to announce that the winner of the Postiljonen Challenge Trophy "SilverPostiljonen", awarded in the Championship Class for the exhibit which according to the jury is the best, was Mr. Benny Winther and his collection "The Classic Stamps of Denmark 1851 - 1863."

Mr. Winther is a longtime friend and client of ours, and we would like to offer our warmest congratulations. The trophy will be transferred from last year's winner Mr. Richard Bodin, and consists of a Postilion on horseback, made of 3 kilos of solid silver by the silversmith Kjäll Arne Sahlin. The trophy is accompanied by an engraved silver medal of the 18th magnitude.

It is the 31st time the Trophy is awarded. The first time was in Malmö 1977 to another astute collector of Denmark, John Jacob Engellau. Other well-known winners are e.g. Joseph Hackmey, Göran Persson, Henrik Moritsen and Lars Engelbrecht.

We would also like to extend our congratulations to Kai Nieminen, who won the Grand Prix Nordic for "Grand Duchy of Finland 1856 - 1875," Eivind Lund, who won the Grand Prix International for "Ecuador: The First Perforated Issue 1873 - 1875," and Klaas Biermann, who won the Grand Prix National for "Norway: The First Issue 1855."

The Silver Postiljon was presented to Mr Winther by the Postiljonen CEO Lars-Olow Carlsson.

Tankar från kongressen

Text och bild: Peter Nordin

Helgen den 25-26 maj samlades cirka 50 ombud och gäster i Jönköping för att diskutera SFF:s framtid på årets kongress. Kongressen var förlagd på ett hotell i nära anslutning till Jönköpings mässområde Elmia. Lokalerna var väl lämpade för ändamålet med väl fungerande teknik som underlättade kongressens genomförande.

Förvånansvärt lite tid lades på att diskutera vad som varit. Uppenbarligen tyckte ombuden att styrelsen gjort ett gott jobb den gångna kongressperioden, och det var självklart att ge styrelsen ansvarsfrihet.

Mer tid lades på att diskutera verksamhetsplanen. Det framkom inga nya förslag till åtgärder, men det diskuterades en hel del om hur styrelsens plan ska kunna genomföras på bästa sätt. Förhoppningsvis hjälper det styrelsen i det fortsatta arbetet, när man vet vilket engagemang som finns hos våra livaktiga föreningar.

Höjd och sänkt årsavgift

När det gäller förbundets ekonomi har årsavgiften under en följd av år varit oförändrad. Med tanke på kostnadsökningarna, inte minst den sista kongressperioden, föreslog styrelsen en ökad avgift till 595 kronor för 2025 och 645 kronor för 2026.

Den i särklass största utgiftsposten för förbundet är medlemstidningen. Den är oerhört viktig

och alla var överens om att den måste fortsätta produceras med hög kvalitet. Styrelsen föreslog nu att man som medlem ska kunna välja att fortsätta få sin tryckta tidning i brevlådan, men att man även ska kunna välja att få den digitalt istället. För de medlemmar som väljer det digitala alternativet beslöt kongressen att det faktiskt blir en avgiftssänkning till 395 kronor för 2025 och 445 kronor för 2026.

Därmed lyckades kongressen samtidigt både höja och sänka medlemsavgiften och samtidigt öka den enskilde medlemmens valmöjlighet hur man vill utnyttja sina medlemsförmåner.

Motioner

Det fanns bara några framåtsyftande motioner på kongressen. Några föreningar hade motionerat kring styrelsens förslag till ändrade stadgar, men dessa motioner besvarades genom att motionärerna fick framföra sina åsikter när styrelsens stadgeförslag lades fram. Jönköpings Posthistoriska förening hade motionerat om att förbundet ska börja arrangera kurser i samlingsuppbyggnad, och den motionen fann gehör bland ombuden.

En fråga som däremot delade ombuden var utdelandet av förtjänstmedaljer. Medlemmen Börje Hillfelt låg bakom en önskan om att dessa ska kunna skickas ut redan i början av året, så att de ska kunna delas ut på föreningarnas årsmöten. Styrelsen ville utreda frågan mer fram till nästa kongress, för att se när kanslipersonalen har bäst tid att göra det arbete som krävs. Efter en tät omröstning beslutade till slut kongressen enligt styrelsens förslag att utreda frågan vidare.

Stadgeändringar för ökad demokrati

Styrelsen hade lagt ned ett stort jobb på att uppdatera stadgarna. De flesta ändringar gick igenom utan diskussion, men i några frågor väcktes debatt. Framförallt blev det debatt kring förbundets demokratiska styrning. Styrelsen pekade på det orimliga att mer än hälften av förbundets medlemmar är direktanslutna, men inte har möjlighet att vara med och besluta om förbundets framtid. Därför lade man fram ett förslag att såväl enskilda medlemmar som föreningsombud i framtiden ska få rösträtt på kongresserna. Frågan debatterades länge, men slutligen var det en överväldigande majoritet som beslutade enligt styrelsens förslag.

Till nästa kongress kommer därmed varje föreningsombud att ha två röster och alla enskilda medlemmar som väljer att delta ha en röst var. Att i fortsättningen rösta via ombud inskränks till att endast gälla föreningsombud, en enskild medlem kan inte låta någon annan få sin röst, utan måste själv närvara för att kunna utnyttja sin rösträtt. Vi får väl se om det kommer så många fler medlemmar till nästa kongress, men det skulle kanske behövas för att vitalisera förbundet och bidra med lite nya idéer hur förbundet fortsättningsvis ska utvecklas.

Ny styrelse

Som vanligt avslutades kongressen med att välja ny styrelse. Rikard Azelius omvaldes enhälligt till förbundsordförande.

Lars Nordberg och Thomas Hagström valde att inte ställa upp till omval och de hedrades med förbundets förtjänstmedalj för sina insatser. Till ledamöter i styrelsen omvaldes Mikael Blomquist,

Lars-Håkan Jonasson, Ulf Nilsson samt Cajsa Ojakangas. För att fylla de vakanta platserna nyvaldes Tim Eriksson och Ann-Marie Kehlmeier.

Vi önskar dessa lycka till den kommande kongressperioden och hoppas att när vi åter ses på kongress 2026 kan blicka tillbaka på ett väl genomfört styrelsearbete som lett SFF på framgångens bana. Om någon medlem skulle vilja engagera sig i en enskild fråga kan ni höra av er till någon av styrelseledamöterna, då de behöver all hjälp de kan få för att få SFF att bli det förbund vi alla vill ha och är stolta att vara medlemmar i.

Frivy-mässa

I år är det rekordmånga handlare, hela 32 st. En handfull av dessa har inte varit med tidigare. Mässan är årets höjdpunkt för oss frimärks- och vykortssamlare. Mässan brukar besökas av cirka 400 personer. Vi serverar fika. Inträdet är 20 kr. Ungdomar är gratis. **Hela handlarlistan finns på SFF:s hemsida [Filatelisten.se](https://www.filatelisten.se)**

Vi som arrangerar mässan hälsar alla välkomna till **Huskvarna Folkets Park söndag den 29 september. Frivy-mässan öppnar kl. 10 och stänger 16.** Jönköpings Posthistoriska Förening

Hans-Ove Aldenbrink, Arrangör

Strandellmedaljör 2024

Text: **Lennart Daun**. Bild: **Thomas Hagström**

Richard Bodin (f. 1972)

Det är få Strandellmedaljörer under senare år som har en så bred kvalificering som årets medaljör. Medaljkommitténs viktigaste uppgift är att göra ett korrekt urval av medaljörer och fatta välgrundade beslut. Kommitténs korrekta urval baseras på kandidaternas kvalifikationer inom följande områden: Eget samlande och filatelistiska grund, där bredden av samlande spelar in, samt också aktiviteten att kommunicera sitt samlande verbalt – det vill säga att presentera och skriva om sina samlarområden. Detta är grunden för att visa bredd, kunnande och djup/grad av komplexitet inom sina områden. Om kandidaten också ställer ut så ger detta ytterligare en dimension för urvalet som går att referera till avseende hur framgångsrik utställare kandidaten är. Filateli som hobby och filatelister som samlar har alltid organiserat sig. Förbundets högsta utmärkelse måste självklart reflektera att kandidaterna aktivt bidrar till den organisatoriska filatelin. Som sagt, årets medaljör är ovanligt väl kvalificerad inom hela detta fält och är därför en mycket väl meriterad medaljör av den 54:e Strandellmedaljen.

Richard Bodin har som många andra haft filatelin som hobby i hela sitt liv. Som ung samlare var han mycket aktiv i de flesta klubbar i Stockholmsområdet, samt flera av riksföreningarna

inom Sveriges Filatelistförbund. Som vuxen har filatelin blivit en livsstil för Richard och hans samlande, skrivande och aktivitet inom filatelin tar stor och bred plats. Richard är förmodligen den mest frekventa utställaren i Sverige och internationellt under de senaste 20 åren. Hans flerrams- och enramsexponat är många olika och alla relaterar de till svensk posthistoria, dess militära kontext och framförallt till svenska militärer som har varit i aktiv tjänst utomlands och internationellt. Samma områden samlar han dokumenterade på vykort och dessa har omsatts till framgångsrika vykortsexponat som också vunnit stora framgångar.

Som utställare har Richard Bodin vunnit nästan allt man kan vinna: Stora guldmedaljer i Norden och internationellt, nationella Grand Prix i både och Sverige och Australien, Grand Prix i Norden, samt hans exponat har två gånger varit "runner-up" (kandidat) till FIP (Fédération Internationale de Philatélie) Grand Prix International. Han har också två gånger vunnit svenskt Grand Prix, Vykortsstjärnan, för sitt vykortsexponat. För sina samlade utställningsframgångar internationellt har Richard Bodin erhållit belöningsmedaljen i Börje Wallbergs namn, Wallbergmedaljen.

Få andra posthistoriker är så allmänbildade inom svensk posthistoria som Richard Bodin.

Strandellmedaljen

Strandellmedaljen är den högsta belöningen för filatelistiska gärningar inom Sveriges Filatelistförbund (SFF). I förbundets stadgar (§5) presenteras det reglemente som konstituerar medaljens förutsättningar.

Strandellmedaljen delades ut vid SFF:s ordinarie förbundskongress i Jönköping, närmare bestämt i samband med kongressbanketten den 25 maj 2024.

Medaljkommittén konstitueras av Lennart Daun (ordförande), Jan Berg (ledamot) och Jonas Hällström (sekreterare). Beslut om medaljör för 2024 har på rekommendation från medaljkommittén fastställts av SFF:s förbundsstyrelse vid ordinarie sammanträde den 20 februari 2024.

Hans kunnande har presenterats i otaliga artiklar i både klubb- och föreningstidningar, samt i de stora filatelistidningarna som funnits och fortfarande i Sverige. Han har också publicerat sig i andra sammanhang. Ofta är hans artiklar djupa bearbetningar inom de ämnen som de presenterar. Förutom artiklar har Richard alltid varit en mycket aktiv föredragshållare inom sina samlarområden, framförallt vid nationella arrangemang, möten och seminarier. Hans viktigaste filatelistiska framträdande var till The Royal Philatelic Society London år 2015, då han gav en full "display" (visning) av sitt exponat Swedish Armed Forces & Military Volunteers Postal History in Wars and Abroad. Det är bara tre svenskar hittills i historien som har genomfört fulla visningar (540 sidor) till världens äldsta och mest betydelsefulla frimärksklubb.

Richard Bodin är mycket aktiv i svensk organiserad filateli, tidigare i Sveriges Militärpostsällskap (SMPS), numera i SSPD, i SMS, samt i Sveriges Filatelistförbund. Han är sedan 2015 Fellow i The Royal Philatelic Society London. Richard Bodin är

Presentation av årets medaljör Richard Bodin. Från vänster: Lennart Daun, Richard Bodin och Jan Berg.

internationellt Sveriges representant i FIP:s kommission för posthistoria och han är nationell och nordisk juryman. Han är sammantaget en nationellt och internationellt erkänd posthistoriker, som är efterfrågad för sin breda erfarenhet och sitt djupa kunnande inom de områden som har kvalificerat honom till Strandellmedaljen.

Faroe Islands Stamps

Red Cross Samaritans

We see them amidst the crowds, dressed in red uniforms, equipped with backpacks and the Red Cross badge on their chests. The Faroese branch of the Red Cross Samaritans was established in 1999 - 25 years ago.

HAFNIA 24

Exclusive minisheet marking 400 years of postal history and King Christian IV's introduction of regular mail in the Danish kingdom. A beautiful souvenir folder is also available. Designed and engraved by Martin Mörck.

Order stamps: en.stamps.fo

See you at
HAFNIA 24
in October

en.stamps.fo
Tel. +298 346200
stamps@posta.fo

[@FaroeIslandsStamps](https://www.facebook.com/FaroeIslandsStamps)
[@faroeislandsstamps](https://www.instagram.com/faroeislandsstamps)
[@FaroeeseStamps](https://twitter.com/FaroeeseStamps)

One of the smallest Postal Services in the world, yet known for its unique, beautiful and creative stamps, which have gained worldwide recognition since 1976.

Snöpost

Text och bild: Henrik Sundén

Foto: Kinkate, Pixabay

Denna utflykt i världen av underliga postbefordringssätt går till skidåkande postiljoner och djurdragna översnöfordon, fast hästarna lämnar vi åt sidan här. Hästdragna slädar och kälkar var nog mer eller mindre standard fram till den medförsedda motordrivna postdiligensens tid. Fast denna konstruktionstyp blev nog inte så långlivad. Sedan kom plogade vintervägar och bussar med endast hjul.

Hundspann och renackja hör ju arktiska trakter till. Jag känner till att hundspann använts i Alaska, Grönland och på Svalbard, och det är tänkbart att det använts i Ryssland. Det finns hundsläde-jippopost från Antarktis.

Skidpost

Det måste ha varit ett slitsamt jobb att med skidor transportera post mellan gårdar och små samhällen i Norrlands inland. Jag har ingen aning om hur vanligt det var, men jag har läst om posttransporter mellan Sorsele och Ammarnäs (9 mil) med skidor i början på 1900-talet i boken Ammarnäsbygdens historia 1803 – 2008, utgiven av Ammarnäs hembygdsförening. Jag har inte hittat någon post som gått med skidåkare just den vägen. Landsvägen nådde fram till Ammarnäs 1923.

Jag har fått låna två avier av sonsonen till skidåkande lantbrevbärare J E Lundström, som var verksam i området Sorsele – Arjeplog. Den ena

avin avser 1 kg ost till Selma Karlsson, som då var i Arjeplog.

Den andra avin avser 1 kg fläsk som lantbrevbäraren åkte med från Sorsele till Selma Karlsson, som då var i Sundås. Färdvägen var nog en röjd stig.

POST-003823. Lantbrevbärare Hugo Lundmark i Jäckvik skidåkande på linjen Jäckvik – Merkenis, 60 km, april 1952.

Foto: Nils Johansson. Beskuren. Postmuséum. Public domain.

Hundspann

Officiell kontraktsbunden hundspannspost i Alaska skedde fram till 1938, när de sista kontrakten på hundspannsrutter gick ut. Transport-

J Marklund i Sundås sände 17 februari 1906 1 kg ost till Selma Karlsson i Arjeplog. Sundås ligger 30 km från Sorsele och 35 km från Arjeplog. Avins ägare: Stig Marklund.

sättet blev därefter flyg. 1925 kördes den berömda Serum Run till Nome med serum för att rädda befolkningen där från sjukdomen difteri.

I modern tid har Iditarod Trail Sled Dog Race, som är en hundspannstävling mellan Anchorage och Nome på cirka 1 600 km och som arrangerats sedan 1973, tagit med beställda brev skickade mellan olika etappmål. Men detta faller under kategorin jippopost.

Hundspann har också använts reguljärt på Grönland, illustrerat på frimärken från 1972 och 2013. Faktiskt används hundspannspostbefordran än i dag av Siriuspatrullen, som bevakar nordöstra Grönland med Ella Ø i Kong Oscar Fjord (1950) och Daneborg på 74° 18' N nära sydspetsen av halvön Wollaston Forland (sedan 1951) som bas. Siriuspatrullen är en enhet i det danska Søværnet (flottan) med 12 man stationerade i Daneborg och 2 man på den nu nedlagda flygplatsen i Mestersvig. Hundslädepatruller går från nordligaste Grönland (Station Nord) till Daneborg och från Daneborg till Mestersvig eller tidigare till Scoresbysund.

Frimärke Grönland Hundsläde F 80 1972.

Hundslädepost som gått från Station Nord till Mestersvig 1983. Sista biten kan ha varit med båt. Isen brukar gå upp i mitten av juli. Stämpel Mesters vig 18.7.1983.

Jag var på Svalbard mars 2010 med bland andra fotografen Erik Malm. Vi bodde ett par nätter på segelfartyget Noorderlicht, som man låtit frysa in nära mynningen av Tempelfjorden mot Isfjorden. Post som lades i en brevlåda vid landgången (isgången) kördes med hundsläde till Longyearbyen och postades där.

Noorderlicht och hundspann på Personligt frimärke.

Hundslädebrev från Vejrstation Daneborg till Danmark avgångsstämplat 2 november 1973.

Polar Dog Mail från Noorderlicht till Longyearbyen 2010. Vidare med norska posten.

Renackja

Den 4 november 1798 gick den första vinterposten från Köpenhamn genom Sverige och då svenska Torneå till Alten (nuvarande Alta) i Finnmark. Den kallades Torneåposten. I motsatt riktning gick första turen den 15 november. Denna rutt valdes eftersom vintersjöfarten längs Norge var mycket vansklig och långsam. Året efter valdes att postrutten skulle gå över Fredrikshald, Karlstad och Stockholm. Sista turen på denna postrutt gick i februari 1808 från Alten. Den 29 februari utbröt krig mellan Sverige och Danmark och Torneåposten ställdes in.

Postförbindelsen återupprättades 1822, då på västsidan av Torne älv, eftersom östsidan nu låg i Storfurstedömet Finland, med ryske tsaren som storfurste. Från Haparanda gick Den finnmarkske vinterpost, eller Post-expressen, som den också kallades, via postskjutsstationerna Övertorneå, Pajala, Junosuando, Vittangi och Soppero till gränspoststationen Karesuando med häst, därefter med ren. I Karesuando delades också rutten med en gren till Kautokeino och Alten och en annan via Kilpisjärvi, Trieriksroset och Signaldalen till Nordkjosbotn och Markenes i Balsfjord. Därifrån vidare med båt till Tromsö. Första turen gick i oktober 1822, med start i Fredrikshald den 19:e. Post-expressen gick var fjärde vecka under vintern (november – februari) med 6 turer i vardera riktningen. 1832 ändrades rutten så att Maunu 12 km längre uppströms Könkämäälven blev gränspoststation.

1846 lades den nordliga delen av Tromsö-leden om. Från Kilpisjärvi skulle man gå genom Skibotndalen till Skibotn. Därifrån blev det båt- och landsträckor norrut och västerut över Lyngseidet mot Tromsö. Det var lättare, för båttransporterna kunde bli mycket besvärliga vintertid. Renbetet var också otillräckligt i Balsfjord.

Frimärke Laponia med renackja F 777 1972.

Från trakten av Trieriksroset mot Parastind maj 2001. Signaldalen ligger bakom Parastind.

Foto: Anders Beer Wilse Public Domain. Beskuren.

Renackjetransport ankommer till Bossekop vid Alta 1910.

Parastind från Signaldalen 1986. Oljemålning.

Brev från landshövdingen Carl August Hedenberg i Norrbottens län, stämplat i Piteå 19 januari 1846

till Tromsö. Brevet har gått med renackja från Muonio till Skibotn och sedan omväxlande med båt och på land till Tromsö. Innehållet redogör för betalningen för en transport av två personer från Norge till Sverige som amtmannen i Finnmarks amt vill ha betalt för.

I Postmusei bildarkiv finns flera fotografier av renar, ackja (eller rissla) och postförare i Norrbottens län. Här är två exempel.

POST-016383
– Postföring med ren
och pulka i trakten av
Kiruna 1927.

Foto: T Dahllöf.
Public domain.

POST-016371 – Lantbrevbärare Hjalmar Viss på
linjen Junosuando – Kurkkio sitter i risslan 1924.
Poststationsföreståndare I W Ståhl på bron.

Okänd fotograf. Public domain.

Något exempel på post som gått med rendraget fordon i Sverige på 1900-talet har jag inte hittat. Kurkkio, dit risslan på bilden skulle åka, hade omkring 10 gårdar. Det finns ingen stämpel med ortsnamnet Kurkkio i Facit Postal X. Väg till Junosuando byggdes 1961.

Resenärer på en
släde förspänd med
renar. Frimärke
Grönland F 128
1981.

En rensläde med resenärer finns avbildad på ett grönländskt frimärke. Underlaget är en teckning gjord av konstnären J Kreutzmann omkring 1860, så grönländarna verkar ha tämjat renar åtminstone i liten skala. I modern tid har tamrenar funnits på Grönland, dels i Ameralikfjorden nära huvudstaden Nuuk (1952 – 1998), dels i Julianehåbdistriktet (1953), där de sägs finnas kvar och användas för köttproduktion. Renarna importerades från Norge. De hade med sig korm, som spred sig till de grönländska renarna. Korm är en otrevlig insekt,

som lägger ägg i mulen på renen. Larverna kryper in under skinnet, som får massor av hål.

Jag har inte kunnat hitta någon dokumentation om renslädepost på Grönland, så jag tror att det inte förekommit.

Tamren finns också i nordvästra och östra Ryssland. Jag har inte sett något om renackjepost där heller.

Buss med medar

Jag har hittat en bild på en medförsedd buss i Postmusei digitala arkiv. Den anges tillverkad 1919 eller 1920 och användes mellan Hällnäs och Lycksele åtminstone fram tills järnvägen mellan dessa orter öppnades den 16 december 1924. Jag har inte hittat någon försändelse som transportrats med denna buss.

Postdiligens med medar. Anteckning på fotot: L-e Hällnäs 1926. Bild POST-008877 från Postmuseum, Public domain. Originalfotots ägare: Einar Lundberg, Lycksele.

Snöskoter

I min artikel om ispost finns dokumenterat skotertransport 2024 av post mellan Holmön och Norrfjärden vid Umeå. Skoter är nog använd till ensliga bosättningar i fjällvärlden och norra Norrbotten, men jag har inte letat efter någon dokumentation. ●

Döda frimärksländer – 19

Text och bilder: **Christer Brunström**

Denna gång har vi en blandning av historiskt intressanta frimärksområden från världens alla hörn. Samtliga skulle kunna specialsamlas även om utbudet på många av dessa frimärken inte är speciellt stort i vårt land.

Ikarien

Under Balkankrigen 1912–1913 ockuperade italienska styrkor ett antal öar i Egeiska havet som tidigare hade ingått i det Osmanska väldet. En av dessa öar var Ikarien (Ikaria eller Nikaria) som ligger väster om den betydligt större ön Samos. Ikarien ingår i gruppen Tolvöarna och hade under frimärkstiden en befolkning på runt 5 000.

Ikarien har en lång och mycket omväxlande historia. Ön är känd för sina källor med mineralrikt vatten. Befolkningen var till största delen grekisk och entusiasmen var stor när italienska styrkor ockuperade Tolvöarna i april och maj 1912. En revolt bröt ut på ön den 17 juli 1912 och alla turkiska myndighetspersoner fördrevs. En grekisk administration utropade Fristaten Ikarien. Den 4 november 1912 anlände grekiska trupper för att ta kontroll över ön.

I oktober kom en serie på åtta frimärken utgivna av Fristaten Ikarien. Motivet är hämtat från ett antikt mynt som visar Penelope. Tyvärr har serien förfalskats och det trots att den inte är speciellt värdefull.

I januari 1913 kom ytterligare fem frimärken. Det var grekiska frimärken som fått övertrycket ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ (= grekisk administration) med handstämpel. Denna utgåva är ovanlig men tyvärr har även den förfalskats.

Sedan 1913 används endast grekiska frimärken på ön.

Indokina

Beteckningen Indokina (Indochine på franska) introducerades år 1888 i samband med en sammanslagning av kolonierna Cochinchine, Annam, Tonkin och Kambodja. År 1893 lade man till Laos och år 1900 Kouang-Tchéou (staden Kanton i Kina).

Indokina gav ut sina första frimärken 1889. Det handlade om frimärken för Franska kolonier som försågs med övertrycket INDO-CHINE och nya valörer. Sedan följde de sedvanliga franska kolonialmotiven innan det var dags för en lång bruksserie år 1907 med olika kvinnor från de olika landsdelarna som motiv. År 1918 ändrades valutan från franc till piaster.

Inom Indokinas gränser fanns kejsardömet Annam och kungarikena Kambodja och Laos. De olika regenterna uppmärksammades med frimärken vid ett antal tillfällen. Under 1940-talet frimärkshyllades ett stort antal koloniala administratörer och andra framstående fransmän.

Det sista frimärket från Indokina gavs ut 1949 och det firade Världspostunionens 75-årsjubileum. Indokina blev sedan uppdelat i staterna Vietnam (Nord och Syd), Laos och Kambodja.

Under sin tid som frimärksland gav Indokina ut cirka 470 frimärken och ett block. På det hela taget är Indokina ett område med enormt många spännande frimärksmotiv. Det stora flertalet är dessutom prismässigt överkomliga. Här skall slutligen tilläggas att ett antal utgåvor från

andra världskrigets dagar trycktes och såldes i Frankrike men de nådde aldrig till postkontoren i Indokina.

Indore

Det finns fall då det har varit svårt att bestämma en stats namn. Detta gäller i högsta grad staten Indore i centrala Indien och med anor från början av 1700-talet då den grundades av Malhar Rao. Han var också den som skapade dynastin Holkar som styrde Indore ända fram till den 1 juli 1948 då området inkorporerades i den indiska delstaten Madya Bharat.

Indore var en av Indiens mera betydelsefulla feodalstater. Den brittiska administrationen tillerkände maharajan en salut på hela 19 kanonskott, den näst högsta nivån.

När Indore gav ut sitt första frimärke år 1886 angavs landsnamnet som Holkar State. Först 1904 ändrades det till Indore State. På statens stämpelmärken fortsatte man dock att friskt blanda de två namnen men Holkar och Indore är exakt samma frimärksland. Indore var också namnet på statens huvudstad. Den siste regerande maharajan var Yeshwant Rao Holkar II. Hans andra hustru var amerikanska vilket kan vara en nog så intressant detalj i sammanhanget.

Under sin tid som frimärksland gav Indore ut ett femtiotal frimärken som i stort sett alla avbildar den regerande maharajan. Det torde vara möjligt att bygga upp en tämligen omfattande samling av Indore utan att helt ruinera sig.

Inhambane

Portugisiska sjöfarare besökte Moçambique redan i början av 1500-talet men det var först runt 1900 som Portugal fick full kontroll över sin östafrikanska koloni. Den var uppdelad i åtta olika distrikt varav ett var hamnstaden Inhambane med omgivande landområde i den södra delen av landet.

Moçambique gav ut sina första frimärken år 1877. Av olika anledningar fick de olika distrikten separat frimärksutgivning och i Inhambanes fall inleddes den år 1895. Lustigt nog handlade det om en serie på 14 valörer som uppmärksammade 700-årsminnet av Sankt Antonius av Padua. Serien bestod av övertryckta frimärken från Moçambique och den är idag tämligen ovanlig. Tråkigt nog har denna utgåva förfalskats.

De första bruksfrimärkena kom först 1903 och de avbildar kung Carlos. Sedan följde ytterligare ett antal utgåvor i traditionell portugisisk kolonialstil. Totalt blev det 101 frimärken fram till 1917. Med undantag av den första serien från 1895 har Inhambanes frimärken låga katalogvärden men de kan vara nog så krångliga att komma över i vårt land. Under tiden som frimärksland har befolkningen i Inhambane uppskattats till runt 250 000.

Inini

En del koloniala skapelser kan tyckas vara totalt onödiga men förmodligen fanns det någon orsak till att en koloni delats upp i mindre beståndsdelar. I nordöstra hörnet av den sydamerikanska kontinenten ligger Franska Guyana som numera är ett franskt "département" och därmed ett dött frimärksland.

Inini är ett distrikt i det inre av Fransk Guyana med St. Laurent de Maroni som huvudort. År 1937 fick Inini egna frimärken. I allmänhet

handlar det om frimärken från Franska Guyana som fått tilltryck av det nya landsnamnet TERRITOIRE DE L'ININI. Några utgåvor har endast territoriets namn som ININI. Området blev åter en del av Franska Guyana i januari 1947. Idag används franska frimärken i Franska Guyana.

Under sin tid som självständigt frimärksland gav man ut 61 frimärke, ett souvenirblock och nio lösenmärken. Det är tveksamt om utgåvorna under andra världskriget någonsin kom till användning på post i Inini.

Det torde inte vara en omöjlighet att samla området komplett även om frimärken från Inini sällan erbjuds i vårt land.

Istrien

Det är nog inte många som korrekt kan placera Istrien på en karta. Detta historiska område omfattar i stort sett en halvö i nordöstra Adriatiska

havet. Längre tillhörde Istrien huset Habsburg men tilldelades Italien år 1920.

Nästa stora förändring kom år 1947 då Jugoslavien tog över Istrien och i stort sett hela den italienska befolkningen lämnade området. Sedan 1991 tillhör huvuddelen Kroatien medan den mindre delen ingår i Slovenien.

Som frimärksland inledde Istrien sin bana redan 1945 då kurserande frimärken övertrycktes med landsnamnet ISTRRA. Den kanske motivmässigt mest intressanta utgåvan kom 1945/46 och den består av 13 valörer som på olika sätt speglar Istrien.

År 1945 hade man tänkt sig att slå samman Istrien med Trieste och ett par frimärken som skulle uppmärksamma sammanslagningen trycktes men de gavs aldrig ut eftersom händelseutvecklingen blev något annat.

Under sin tid som frimärksland gav Istrien ut ett 90-tal frimärken som till största delen är prisbilliga. Den sista utgåvan från 1947 markerar att den jugoslaviska armén hade tagit kontroll över området.

Jaipur

Jaipur är det enda land i detta nummers utbud som jag haft nöjet att besöka. Jag minns en stad med en totalt kaotisk trafiksituation – bilar, motorcyklar, bussar, lastbilar och några enstaka kor i en total röra. Men det som jag bäst kommer ihåg är Vindarnas palats i centrala Jaipur. Därifrån kunde maharajans hustrur studera det livliga gatulivet utan att själva bli sedda.

Jaipur var en av de mera betydelsefulla feodalstaterna i Indien. Frimärken introducerades år 1904 och fram till 1931 var motivet solguden Surya på sin vagn dragen av hästar. Utgåvorna 1904-1911 trycktes av Perkins Bacon i England och de är av bästa trycktekniska kvalitet vilket inte är fallet med de övriga.

År 1931 upphöjdes den unge Sawai Man Singh II till Jaipurs maharaja och detta firades med en pampig serie på 12 valörer med olika lokala motiv. Året efteråt kom sedan de första frimärkena med maharajans porträtt

År 1948 firades maharajans silverjubileum med en serie på nio valörer och på valören 2 annas visas det tidigare omtalade Vindarnas palats.

Totalt gav Jaipur ut 80 frimärken och 34 tjänstemärken mellan 1904 och 1948. När Jaipur år 1949 inkorporerades i delstaten Rajasthan

valde man att låta övertrycka Jaipurs frimärken med den nya statens namn. Maharaja Sawai Man Singh II fick sedan en ledande befattning i Rajasthan.

Med sin omväxlande frimärksutgivning är Jaipur på många sätt ett spännande frimärksland. Det finns dessutom gott om posthistoriska objekt av olika slag. Många av Jaipurs postfrimärken övertrycktes med ordet REVENUE för att användas för olika fiskala ändamål.

När vi i nästa avsnitt i serien om döda frimärksländer fortsätter med J som begynnelsebokstav kommer betoningen att ligga på indiska feodalstater. ●

”The Beautiful Collection”

27 september 2024

Stefan Bielkhammar
Sverige 1855-1872, del 2

www.postiljonen.com

På vår hemsida finns mer information om kataloger, visning och budgivning, eller kontakta oss på stampauctions@postiljonen.se

Visning av svenska enkelobjekt i vår monter på Karlstad 2024!

AuctionHouse international

Postiljonen

We value your collection

Postiljonen AB • Box 537 • 201 25 Malmö • Tel. 040-25 88 50

Tel. Stockholm 08-32 70 70 • Tel. Köpenhamn +45 33 91 52 00 • www.postiljonen.com • stampauctions@postiljonen.se

Information från Expertrådets möte 21 maj

I maj träffades medlemmarna i Expertrådet för årets första sammankomst. Mötet ägde rum i det rymliga konferensrummet på förbundskansliet i Älvsjö. Kansliet är gemensamt för Sveriges Frimärksungdom (Sfu) och Sveriges Filatelistförbund (SFF). På Sveriges Filatelistförbunds hemsida (under fliken "Förbundet") står mer att läsa om Expertrådets sammansättning och dess uppdrag.

Utdrag från Expertrådsmötet 21 maj 2024:

Närvarande: Peter Lorentzon (ordf), Göran Heijtz, Mats Nilsson, Karl A. Norsten, Olle Pettersson och Sören Andersson (vid protokollet)

- §1 Mötet öppnades och ordföranden hälsade de närvarande välkomna.
- §2 Sören Andersson valdes till sekreterare för mötet.
- §3 Ordföranden redogjorde för föregående mötets protokoll.
- §4 Ordföranden informerade om att rådet nu får disponera plats i ett rum på SFF:s kansli i Älvsjö för förvaring av material och samlingar. Kopior på Helena Obermüller Wiléns attester och en del annat material hade nu överförts dit.
- §5 Diskuterades ett förslag från Kjell Nilson om eventuell upplysning i Facit om stämpelstampar som kommit ut i orätta händer. Konstaterades att frågan inte var helt enkel att lösa då avtryck av dessa stampar ofta finns i såväl äkta som senare gjorda avtryck. Beslöts att ordföranden skulle kontakta Kjell Nilson och Anders Axelsson för ytterligare information i ämnet.
- §6 Diskuterades förslag från Arne O Olsson om listning av genomlysande tunt gult papper på vissa valörer i ringtyp, tandning 14. Konstaterades att dessa existerade men att det inte motiverade ändringar av ifrågavarande valörers bokstavs-beteckningar. Skulle något läggas till skulle beteckningar av typen b2 användas.
- §7 Mats Nilsson föreslog en uppdatering av tjänsteavsnittet vad gäller varianter. Förslaget bifölls av mötet. Diskuterades angående förekomsten av Tj20e "citronaktigt gul". Ett entydigt svar erhöles dock inte.
- §8 Uppdatering av varianter och avarter på avsnitten 1855–1872 fortsätter.
- §9 Diskuterades stämpelkriterierna enligt SFF och främst då nivå 1–3. Märken med vackra stämplor men med bristfälligt datum har en tendens att få för lågt totalbetyg, trots att märkena har ett mycket bra helhetsintryck. Bildexemplen i Facit kunde vara bättre.
- §10 Ordföranden redogjorde om ett förslag till ändring och komplettering av nyansbeteckningarna på 5 kr, 5 öre, 8 öre och 15 öre Gustaf V i medaljong. Förslaget godkändes.
- §11 Rapporterade ordföranden om att ett antal manipulerade brev, stämplor och övrigt material noterats på auktioner. Dessa hade efter inrådan från rådet dragits tillbaka.
- §12 Rapporterade ordföranden att donationer inkommit enligt följande: 151 "C" a i par som är fejkat, upptandat till 4-sid från David Nordberg. Falsk "80 öre" medaljong från Solna frimärkssamlarförening. Isländska märken med falska Gildi och Þrir-påtryck av Staffan Ferdén. F72 med privata påtryck, från Anders Johansson Varberg. Falskt påtryck F100, falsk F69 med omv vm från Frimärksauktioner Åhus. Falsk otandad Tj24B från Andreas Lindekvist. Vid sittande möte överlämnade Frimärkshuset genom Olle Pettersson som gäva ett Steinberg-brev med 2x10/24 öre ringtyp.
- §13 Under övriga frågor kan noteras följande:
- a) Beslöts att utse Helena Obermüller Wilén till hedersmedlem i rådet.
 - b) K A Norsten tog upp de kvalitetsbeteckningar som beskrivs i inledningen av Facit Special Classic för ostämplade märken med bland annat kombinationer av stjärnor snedstreck och klamrar. Dessa borde ses över då ingen synes använda dem.
 - c) Diskuterades eventuella nya intygsskrivare.
 - d) Efterlyste Heijtz en formalisering av vilket uppdrag expertrådet har vid nationella frimärksutställningar.
 - e) Då SFF övertagit och arkiverar kopiorna på Obermüller Wiléns attester efterlystes var eventuella kopior av övriga skrivares attester fanns och om de även skulle kunna överföras till rådets arkiv.
 - f) Nämdes att Bo Göransson meddelat att det verkar som falska moderna rullmärken för frankering dykt upp i marknaden. Förmodligen producerade i Kina.
 - g) Diskuterades eventuell ny ledamot i expertrådet.
- §14 Då intet annat förekom avslutades mötet.

Peter Lorentzon / Expertrådet

Utställning i Umeå

2024 fyller Västerbottens Regemente 400 år. Det firas bl a med en minnesutställning på stadsbiblioteket i kulturhuset Väven i Umeå.

Under planeringen av utställningen blev vi i Umeå Frimärks- och Vykortsförening tillfrågade om vi kunde ställa upp och visa vykort från regementet. En av våra medlemmar, Hans Modig, ställde sin stora samling av vykort till förfogande. I den finns ett stort antal vykort från de båda regementen som funnits i Umeå, K 4 och I 20.

Vi scannade av vykorterna och biblioteket hjälpte till med utskriften. Det blev tre skärmar med vykort på både fram- och baksidan.

Utställningen kommer att finnas under hela sommaren.

Vi har ett mycket gott samarbete med stadsbiblioteket och har haft en mindre utställning där en dag i månaden senaste året.

Text och bild:
Thomas Gunnarsson

NFFs 90-årsjubileum

Lördag 4 maj hade NFF Norrbottens filatelistförening 90-årsjubileum. Det blev en lyckad dag. Vi hade öppet från kl 11.00.

Allmänheten hade möjlighet att mellan 11.00 och 13.00 träffa NFF, låta sin frimärksamling värderas av oss, ungefär 6 personer kom med en samling som de ville ha värderad. Det fanns en plocklåda. SVT gjorde en intervju med mig. Man kunde också titta på en mindre frimärksutställning som har gjorts av oss medlemmar.

- **Från kl 14.00** hade vi öppet enbart för medlemmar. Där vi började med ett föredrag av Mats Nilsson om förfalskningar.
- **Kl 15.00** en auktion med många fina objekt, där alla objekt blev sålda.
- **Kl 18.00** åt vi buffé och efteråt lottdragning med många fina vinster.

Vincent Timmerman, ordförande

Tjänsteförsändelser om poliovaccinering och difteri

Text och bild: **Valter Skenhall**

Poliovaccinering

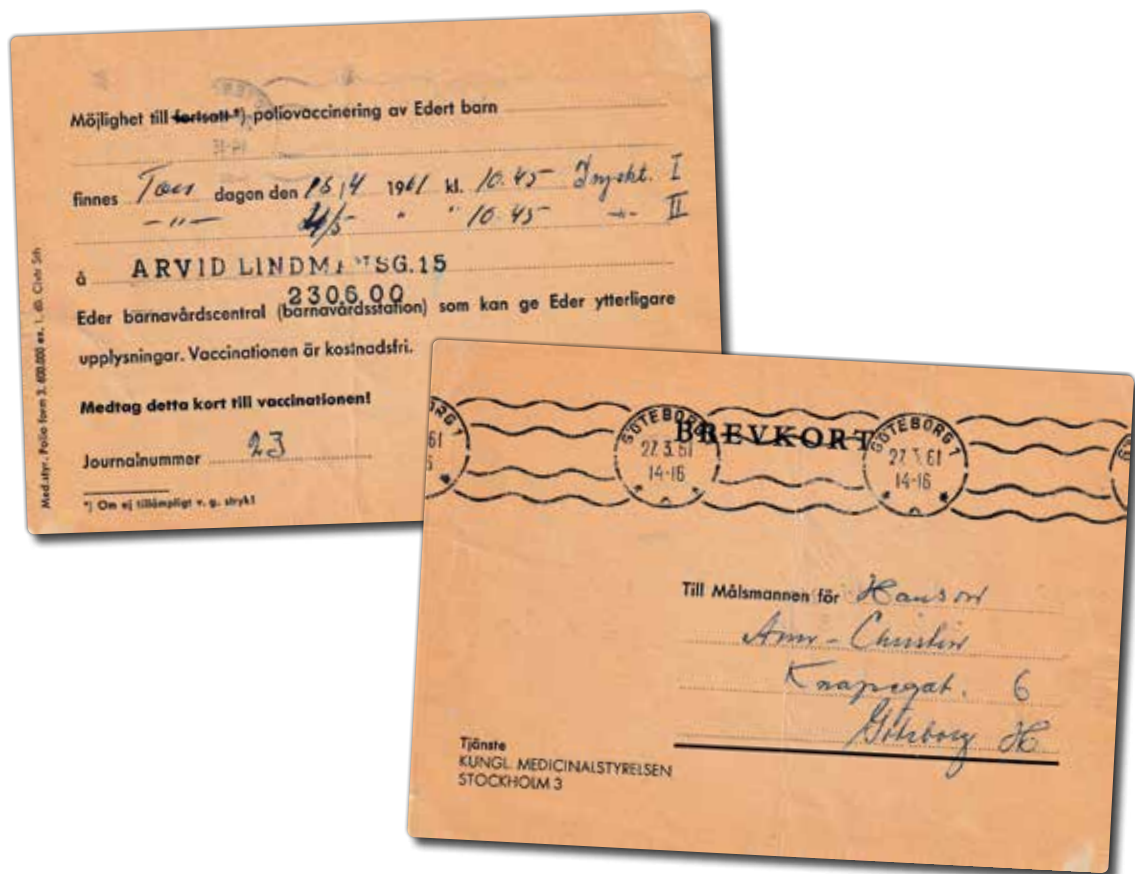
Bland mina tjänsteförsändelser finns ett brevkort som handlar om möjlighet till poliovaccinering av barn. I dessa tider av pandemi har brevkortet tilldragit sig ett särskilt intresse.

Enligt bestämmelserna skulle tjänsteförsändelser lämnas in på postkontor i den ort som framgår av den tryckta avsändarebeteckningen. Brevkortet från den tjänstebrevsberättigade, i detta fall Kungl. Medicinalstyrelsen Stockholm 3, skulle alltså egentligen lämnas in på postkontor i Stockholm och stämpas där. Men enligt cirkulär 19 november 1957 moment 378 har General-

poststyrelsen undantagsvis medgivit att brevkort för kallelse till polioutpning fick användas av provinsialläkare och i vissa fall även andra läkare i hela landet. I detta fall har alltså ansvarig läkare på barnavårdscentralen på Arvid Lindmansgatan 15 i Göteborg låtit skriva ut och avsända detta brevkort från postkontoret Göteborg 1.

Efter det stora polioutbrottet 1953 – 54 startade en stor vaccinering 1957 – 65. Här visat brevkort är tryckt i 600 000 exemplar. Under åren har säkert flera omgångar av liknande brevkort tryckts.

Titta i era samlingar, skriv några rader och sänd till Posthistoriska Notiser.

Difteri

I Posthistoriska Notiser nr 4/2020 visar Arne O. Olsson ett tjänstebrevkort med epidemirapport om difteri i Ryssby. Detta 5-öres brevkort är kompletterat med 2+3 öre då portot höjdes till 10 öre 1/7 1919. Då portot för brevkort höjdes 1/6 1918 trycktes nya brevkort med porto 7 öre och datumsiffra 1118. När sedan portot höjdes till 10 öre behövde dessa brevkort kompletteras med 3 öre.

Här visat brevkort är stämplat i Stockholm 16.12.1919 och rapporterar 10 fall av difteri i Botkyrka.

Difteri drabbade i första hand barn. Behandlingen skedde i början av 1900-talet med difteriserum. Senare kom penicillin och vaccinering varför sjukdomen nu i det närmaste är utrotad i Sverige.

Det tredje brevkortet är stämplat i STOCKHOLM 4.7.24 och sänt från Kungl. Medicinalstyrelsen till Apoteket i Teckomatorp. Det gäller indragning av anti-difteriserum nr 168. Kortet är ankomststämplat 5 JULI 1924. På kortet är antecknat att apoteket inte hade denna omgång av serum i lager.

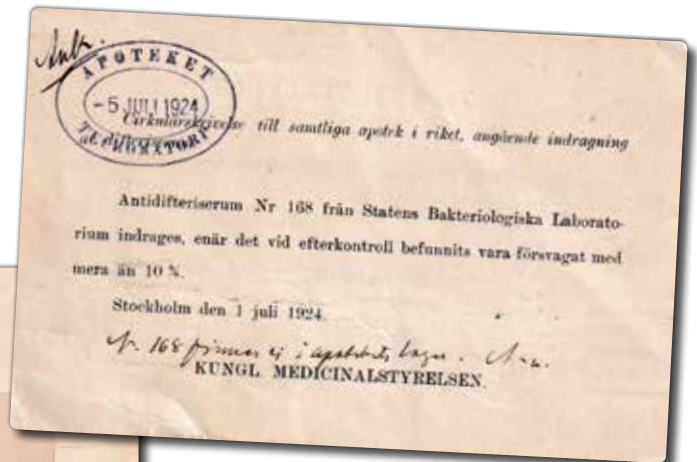
Dessa två brevkort visar också att före 1 juli 1920 skulle tjänsteposten frankeras men inte efter detta datum enligt Kungl. Maj:ts förordning SFS 130/5 mars 1920.

EPIDEMIRAPPORT för halva mån. *desember, 1919*

Antal	Sjukdomsfall	Däruv i följande kommuner:
	Kalura	
	Smittkoppor	
	Flickekyfus	
	Korvfeber och Paratyfus	
	Scharlakansfeber	
<i>10</i>	Difteri	<i>Botkyrka</i>
	Ådet barn- förlamning	
	Rikdot	
	Epidemisk hörsel-feber	
	Andra mera anmärkningsvärda sjukdomsfall	
	Barndimningsfeber	
Anmärkningar:		
<i>Stockholm den 16/12 1919</i> <i>K. O. Olsson</i>		

Det nya brevkortet med porto 7 öre och datumsiffra 1118.

Svensk Våtmarksfond

[Denna artikel är hämtad ur Bältespännaren nummer 1/2023]

Text och bild: **Christer Brunström**

År 1934 började i USA utgivningen av ett årligt avgiftsmärke för fågeljakt. Under de första åren var avgiften \$1; idag har den nått \$25. Märket skall klistras på jaktlicensen och sedan förses med jägarens namnteckning. I stort sett alla dessa jaktavgiftsmärken har haft andfåglar som motiv.

Man lade stor möda med att designa mycket eleganta märken i stort format. Fåglar är ju dessutom enormt populära bland världens motivsamlare. Det stora intresset ledde till att många av de tidiga årgångarna blev riktigt värdefulla och för varje år steg upplagorna eftersom efterfrågan från samlarna var mycket stort. I USA har dessa jaktavgiftsmärken fått smeknamnet "Duck Stamps". Här visas det första märket från 1934.

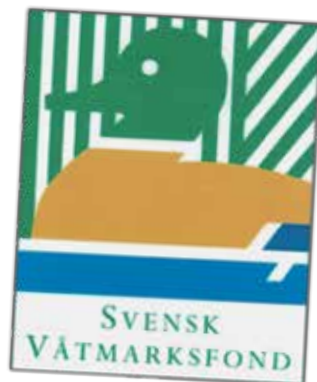

Med start vid mitten av 1970-talet började även många av USAs delstater att ge ut liknande avgiftsmärken för jaktlicenser. Även dessa fick tilltalande motiv från våtmarkernas rika fågelliv.

Näst steg i utvecklingen kom vid slutet av 1980-talet då liknande avgiftsmärken började ges ut för andra länder som Australien och Kanada. Här var det nog huvudsakligen lokala organisationer som låg bakom utgivningen men affärsidén var densamma.

I USA hade man skapat en organisation som heter Ducks Unlimited och den har samarbetat med Wetlands International och jägarorganisationer i bland annat EU.

I vårt land bildades år 1995 Stiftelsen Svensk Våtmarksfond av bl a Svenska Jägareförbundet och BirdLife Sverige/Svenska Ornitologiska Föreningen med stöd från flera andra organisationer. H M Kung Carl XVI Gustaf är stiftelsens beskyddare. Syftet är att bevara, skapa och sköta våtmarker för fåglar genom rådgivning och utbildning. Detta sker med hjälp av ett expertråd.

För något år sedan upptäckte jag av ren tillfällighet att det finns även svenska "Duck stamps" men en titt i Bältespännarens artikelregister gav ingen utdelning. Tydligt har detta fenomen gått oss helt förbi.

Nyligen fick jag möjlighet att köpa de tre svenska märkena med Svensk Våtmarksfond som påstådd utgivare. Jag dristar mig här att påstå att utgivningen och försäljningen mest har ägt rum i Nordamerika. Som synes av bilderna anges landsnamnet på engelska och inte på svenska vilket kan tyckas en aning förvånande.

Det första märket gavs ut år 1996 och det har valören 50 kronor. Det föreställer en skedand. Motivet är baserat på en målning av Roland Jonsson (1958-), en konstnär verksam i Roslagen. Märket förekommer firsidigt tandat i ark

och som miniark med ett märke i en folder med beskrivande text.

Märke nummer två kom år 1998 och motivet – två gräsänder – är hämtat från en målning av Julian Friers (1956 –), en irländsk konstnär.

Det tredje märket med stjärtänder som motiv är daterat 1999 och här har jag inte kunnat utröna vem som ligger bakom motivet. Liksom de två övriga har det valörsiffran 50 kronor.

Man kan förmoda att försäljningen inte motsvarade förväntningarna. Det finns inget som tyder på att dessa märken hade något med licensavgifter att göra. En förfrågan till Svensk Vätmarksfond förblev obesvarad.

Av de påtryckta numren att döma torde upplagorna uppgått till flera tusen per märke. Hur mycket av försäljningen som sedan kom Svensk Vätmarksfond till del är okänt.

Hur som helst kan utgåvorna från Svensk Vätmarksfond ges följande katalogisering:

1. 1996 – 1997 50 kronor – Skedand
2. 1998 50 kronor – Gräsänder
3. 1999 – 2000 50 kronor – Stjärtänder

Den enorma utgivningen i USA och andra länder fick med tiden den negativa konsekvensen att många nog tyckte att det var alldeles för mycket av det goda. Att hänga med i utvecklingen och skaffa sig alla nya varianter blev enormt kostsamt. Det är därför inte alls förvånande att intresset för "Duck stamps" har minskat och att många organisationer har ställt in utgivningen. ●

Bältespännarna – med sikte utanför boxen

Det finns så mycket annat mycket intressant och samlarvärt än bara de frimärken som listas i våra vanliga kataloger. Samlarföreningen Bältespännarna (SfB) grundades år 1966 för att utforska områden som privat lokalpost, stämpelmärken av olika slag, Brevmärken och mycket annat. De olika områdena är oftast en kombination av filateli och posthistoria.

Föreningen fick sitt namn efter Bältespännaren, den staty vid Avenyn i Göteborg som är ett verk av Johan Petter Molin. När Göteborgs Privata Lokalpost gav ut sina första frimärken år 1888 valde man Molins staty som motiv på de triangulära frimärkena. På engelska används ofta beteckningen Cinderellas för att beskriva våra olika samlingsområden.

Medlemstidningen heter Bältespännaren och den kommer med två 24-sidiga nummer per år. Det finns ett alldeles utmärkt index över innehållet i samtliga årgångar från 1966 till 2020.

För den som önskar ytterligare information om Bältespännarnas olika områden har föreningen gett ut en 32-sidig skrift – *En vandring i bältespännarfilatelin värld*. Den kostar 50:- portofritt. Betalning till PlusGiro 4 53 97-7. Medlemsavgiften är blygsamma 120:- per år. Vår kassör Arnold Boström lämnar mer information (arnold.bostrom@gmail.com).

Nordiska frimärken - nya utgåvor

Sverige

29 augusti 2024

Fikastund

Häfte: 10 frimärken, 5 motiv, inrikes brev

Papper: Självhäftande

Format häftesfrimärken: 36,6 x 26,5 mm

Vattentorn

Rulle: 10 frimärken, 5 motiv, inrikes brev

Format rullfrimärken: 26,5 x 36,6 mm

Här hittar du mer information: postnord.se/om-oss/frimarken/frimarksaret

Åland

24 juli 2024

The Tall Ships Races 2024

Konstnär: Allan Palmer

Formgivning: Johanna Finne

Upplaga: 40 000

Valör: Världen (3,40 €)

Pris FDC: 4,40 €

Mått: 40 x 30 mm

Arkstorlek: 2 x 12 frimärken

Olympier Frej Liewendahl

Konstnär: Ezgi Johansson

Formgivning: Johanna Finne

Upplaga: 40 000

Valör: Inrikes (2,90 €)

Pris FDC: 3,90 €

Mått: 35 x 35 mm

Arkstorlek: 2 x 15 frimärken

Ute på holmen

Konstnär: Carolina Sundelin Formgivning: Johanna Finne

Upplaga: 40000

Valör: 8 € Pris FDC: 9 €

Mått: 35 x 35 mm Arkstorlek: 2 x 15 frimärken

Här hittar du mer information: alandstamps.com/collections/2024

Facits numrering av svenska frimärksutgåvor

Utgivna 2024-01-11

Sammanställd av Jan Rosvall. Vi reserverar oss för senare ändringar.

Utgåva	Beskrivning	Valör	Facit nr
Värfåglar	Rödhake	Brev	3518
Värfåglar	Trädgårdssångare	Brev	3519
Värfåglar	Rosenfink	Brev	3520
Värfåglar	Ladusvala	Brev	3521
Värfåglar	Sånglärka	Brev	3522
Värfåglar	Årtsångare	Brev	3523
Värfåglar	Sädesärla	Brev	3524
Värfåglar	Stenskvätta	Brev	3525
Värfåglar	Tofsvipa	Brev	3526
Värfåglar	Rödstjört	Brev	3527
Värfåglar	Häfte 1 x 10 (3518-3527) SH142		SH142
Värfåglar	Motivblad Mb506		Mb506
Värfåglar	FDC		
Formklassiker	Elefanter	Brev	3528
Formklassiker	"Gren" av Estrid Ericson	Brev	3529
Formklassiker	"Hawai" av Josef Franke	Brev	3530
Formklassiker	Souvenirark 3 x (3529+3530)		SS45
Formklassiker	"Lejon" av Anna Petrus	36:-	3531
Formklassiker	"Teheran" av Josef Franke	36:-	3532
Formklassiker	"Vänskapsknuten" av Josef Franke	36:-	3533
Formklassiker	"Myrten" av Signe Persson Melin	36:-	3534
Formklassiker	"Dagg" av Signe Carina Seth		
Formklassiker	Anderesson	36:-	3535
Formklassiker	Häfte 1 x 5 (3531-3535)		SH143
Formklassiker	Motivblad		Mb507
Formklassiker	FDC		
Drottning Silvia	Drottning Silvia	36:-	3536
Drottning Silvia	Motivblad		Mb508
Drottning Silvia	FDC		
Brudvantar	Brudvante	50:-	3537
Brudvantar	Motivblad		Mb509
Brudvantar	FDC		

Utgivna 2024-04-06

ABBA – Waterloo 50 år	ABBA 1974	Brev	3538
ABBA – Waterloo 50 år	Gitarr	Brev	3539
ABBA – Waterloo 50 år	ABBA 2024	Brev	3540
ABBA – Waterloo 50 år	Block 3x1 (3538-3540)	BL57	
ABBA – Waterloo 50 år	Motivblad	Mb510	
ABBA – Waterloo 50 år	FDC		

Facits numrering av svenska frimärksutgåvor

Utgivna 2024-04-25

Sammanställd av Jan Rosvall. Vi reserverar oss för senare ändringar.

Utgåva	Beskrivning	Valör	Facit nr
Elsa Beskows trädgård	6 flickor i skog	Brev	3541
Elsa Beskows trädgård	Flicka med vattenkanna	Brev	3542
Elsa Beskows trädgård	7 st blomsterflickor	Brev	3543
Elsa Beskows trädgård	Upplyft flicka	Brev	3544
Elsa Beskows trädgård	4 blomsterflickor + 2 pojkar	Brev	3545
Elsa Beskows trädgård	Flicka med morotshatt	Brev	3546
Elsa Beskows trädgård	Grönklädda i grupp	Brev	3547
Elsa Beskows trädgård	Flickor på grenar i träd	Brev	3548
Elsa Beskows trädgård	Trädgårdsgrindskamp	Brev	3549
Elsa Beskows trädgård	Jordgubbsfigurer	Brev	3550
Elsa Beskows trädgård	Kvinna i kålkläder	Brev	3551
Elsa Beskows trädgård	Häfte 2 x 5 (3542-3551)		SH144
Elsa Beskows trädgård	HBL 1 x 5 (3542-3551)		
Elsa Beskows trädgård	Motivblad		Mb511
Elsa Beskows trädgård	FDC		
Europa 2024 - Livet i Östersjön	Tumlare	36:-	3552
Europa 2024 - Livet i Östersjön	Rödsträffe	36:-	3553
Europa 2024 - Livet i Östersjön	Öronmanet	36:-	3554
Europa 2024 - Livet i Östersjön	Block 3x1 (3552-3554)		BL58
Europa 2024 - Livet i Östersjön	Motivblad		Mb512
Europa 2024 - Livet i Östersjön	FDC		

Kommande aktiviteter

AUKTIONER

AUGUSTI

26 GÖTA 69 litteraturauktion, Partille

SEPTEMBER

3-5 Cavendish, England
8 Bruun-Rasmussen, Danmark
9-11 Auktionshus Felzmann, Tyskland
13-14 Auction Galleries Hamburg, Tyskland
15 Frimärks-Netto, Helsingborg
15 Björn Jarlvik Filateli AB
16-17 GÖTA 70 Ortstämplor Oscar II, Partille
21 Sundsvall 400 år
23-28 Heinrich Köhler, Tyskland
24-27 Postiljonen AB, Malmö
25 Grosvenor, London
29 FRIVY 2024

OKTOBER

6 Bruun-Rasmussen, Danmark
14-18 Christoph Gärtner, Tyskland
15-17 Skanfil, Norge
26 GÖTA 71 Posthistoria, Partille
26 JFF Samlamera, Höstauktion
26-27 Skanfil, Norge
27 Frimärkshuset Skandinavisk Filateli
29-30 Cavendish, England
30-31 Grosvenor, London

NOVEMBER

10 Samlamera. Kungsbacka
Frimärks- och Vykortsförening
30 Frimärkshuset Skandinavisk Filateli

DECEMBER

1 Frimärkshuset Skandinavisk Filateli

UTSTÄLLNINGAR

AUGUSTI / SEPTEMBER

30/8-1/9 Karlstad 2024, regional och nationell utställning i Sverige.

OKTOBER

17-20 HAFNIA 2024, FEPA, i Köpenhamn.

DECEMBER

5-7 Monacophil

2025

ej fastställt Philakorea FIP har flyttats fram från 2024 till 2025.
17-22/2 Uruguay 2025, Specialized FIP, i Montevideo, Uruguay.
7-11/5 EuroPhilEx Birmingham 2025, FEPA.
12-14/9 Nordia 2025 i Malmö.

MÄSSOR OCH EVENEMANG

SEPTEMBER / OKTOBER

6-7/9 Sberatel, Prag. Central- och Östeuropas största samlarmässa med mängder av handlare + flera postverk.
Se hemsidan för info www.sberatel.info/en/fair-collector
7/9 Stamps in Svedala
20-21/9 Sundsvall 400 år
29/9 FRIVY, Huskvarna
29/9-2/10 Stampex, London
24-26/10 Internationale Briefmarken-Börse Ulm
26/10 Posthistoriska dagen, Stockholm

KALENDARIEET UPPDATERAS ÄVEN KONTINUERLIGT PÅ WWW.FILATELISTEN.SE/KALENDER.
SKICKA IN NYA DATUM TILL INFO@SFF.NU OCH REDAKTION@SFF.NU.

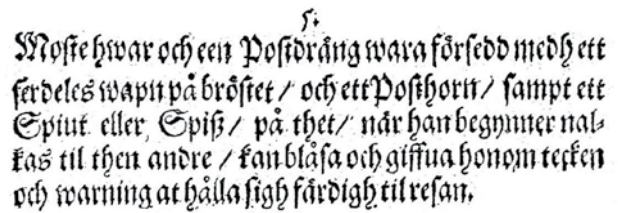
Från år 1875 kunde postiljonerna förses med revolver

Text och bilder: **Giselher Naglitsch**

I gångna tider krävdes vapen för att säkerställa posttransporterna. Redan *Förordning om postbåden* från år 1636, punkt 5, föreskriver hur postföraren skall vara utrustad: Förutom posthorn och vapenbricka skall postdrängen vara beväpnad med spjut eller spiss. Ett spjut var då försett med en spets av järn medan en spiss kunde vara en spetsad stör. Detta vapen var närmast avsett att skydda postdrängen mot varg och andra vilddjur. Men det skulle bli annorlunda.

Postverken i Europa hade under 1700-talets senare del börjat beväpna sina postförare genom inköp från militära förråd eller i handeln förekommande vapentyper. Men det svenska Postverket valde under långa tider att utrusta postiljonerna med för Postverket helt egna vapenmodeller. Detta kan möjligen bero på att en stor del av Generalpoststyrelsen bestod av f d officerare, samt i övrigt en brist på användbara militära vapen.

Pengaförsändelserna ökade och från 1770-talet blev det postiljonernas huvudsakliga uppgift att bevaka och försvara posten mot rövare på de vägar där penningssummor ofta transporterades. Postböndernas drängar körde. Frågan väcktes om en ändamålsenlig beväpning av postiljonerna. I en kunglig skrivelse av den 15 februari 1773 bestämdes därför att: "Den postryttare som för utlandsposten från Stockholm till närmaste ombytesplats utom staden skall vara försedd med sabel och två pistoler."

Postdrängen
Möste hvar och een Postdräng vara försedd med ett
ferdeles wapen på bröstet / och ett Posthorn / samt ett
Spjut eller, Spiss / på thet / när han begynner nå-
kas til then andre / kan blåsa och giffua honom tecken
och warning at hålla sigh färdigh til resan.

Om postdrängars beväpning. Ur *Postbåden 1636*.

Vapnen lånades ur närmaste beväpningsförråd, vilket var Stockholms gevärsförråd. I längden blev detta ohållbart. Postverket behövde skaffa egna vapen. Så skedde också. Sablar ansågs vara den lämpligaste beväpningen för postiljoner, varför det i en kunglig skrivelse från den 4 juni 1802 bestämdes att 200 sablar skulle införskaffas.

Vid slutet av 1830-talet hade man börjat inse att sabeln som enda beväpning av postiljonerna inte var tillräcklig. Den ökande postmängden kunde inte längre transporteras ridande. Diligenserna och vagnar hade blivit de vanligaste transportmedlen. Och poströverierna hade blivit "till en vana". Dessutom var postiljonens tunga klädsel ett hinder för ett effektivt brukande av sabeln. Därför hemställde överpostdirektören i en skrivelse till Kongl. Maj:t den 3 december 1839 att få beväpna postiljonerna med pistoler. Tillverkningen fick högsta prioritet och redan den 13 februari 1840 tillskriver Krigskollegiet tygmästaren vid Stockholms gevärsförråd, där man bestämmer att alla andra arbeten skall nedläggas och att man ofördrojligen ändrar och istandsätter 101 par gamla *kavalleripistoler av 1738 års modell*.

Flintlåspistol M/1738 kortades och modifierades till postpistol M/1839.
Digitalt museum, Postmuseum.

Slaglåspistol modell 1853.
Digitalt museum, Postmuseum.

Revolver M 1887. Digitalt museum, Postmuseum.

När postrånen tilltog på 1850-talet ökade behovet av fler och nyare vapen. Pistolerna som inköptes från år 1852 är de första i postverket med slaglås, dvs knallhattsantändning. Men nya tider stundade och med dem krav på modernare vapen.

I en kunglig skrivelse av den 8 maj 1874 medgavs att revolverar av 1871 års modell fick inköpas från arméförvaltningen för beväpning av postiljonerna. Revolverarna inköptes i olika stora poster oftast 20 eller 10 stycken per gång.

Då det visade sig att revolverarna av 1871 års modell var för tunga för lantbrevbärarna, medgavs i en kunglig skrivelse av den 25 januari 1889 att Postverket, från arméförvaltningen skulle få köpa 40 stycken revolverar av 1887 års modell jämte ammunition. Köpen skulle bli

flera. Sålunda inhandlades till exempel år 1899 10 stycken, 1901 20 stycken, 1902 50 stycken, 1909 20 stycken och 1913 20 stycken. Dessutom fick man en leverans den 6 augusti 1909 i anledning av *storstrejken*, enligt en notering i persedelförrådets mottagningsjournal utan angivande av antal! Mindre än en månad senare, så sent som den 1 september 1909, köpte man hela 59 stycken revolverar av den gamla modellen M/1871.

Beväpningen av postiljonerna blev aldrig enhetlig. Trots att lantbrevbärarna utrustats med revolver M/ 1887 kan man på ett ikoniskt fotografi av lantbrevbäraren Jöns Dyssvold taget efter 1910, se att han bär en stor revolver modell 1871. Digitalt museum, Postmuseum.

Den 4 december 1903 utgick sablarna som beväpning enligt Generalpoststyrelsens beslut. Revolverarna bars betydligt längre, inte förrän den 24 januari 1962 avfördes dessa ur centralförrådet. Revolverar (M/1887) utlämnades ännu under andra världskriget vid värdetransporter.

Det sista postala vapnet som infördes i Postverket var batongen, en specialmodell tillverkad för Postverket. Batongen består av ett järnrör ingjutet i gummi, med texten: *Slå ej mot huvudet!* År 1959 inköptes 3 000 batonger. De drogs in den 10 juli 1973.

Postens specialtillverkade batong var i bruk 1959 – 1973. Med den skulle man inte slå mot huvudet. Digitalt museum, Postmuseum.

År 1875 köpte Postverket revolverar – så skulle de hanteras

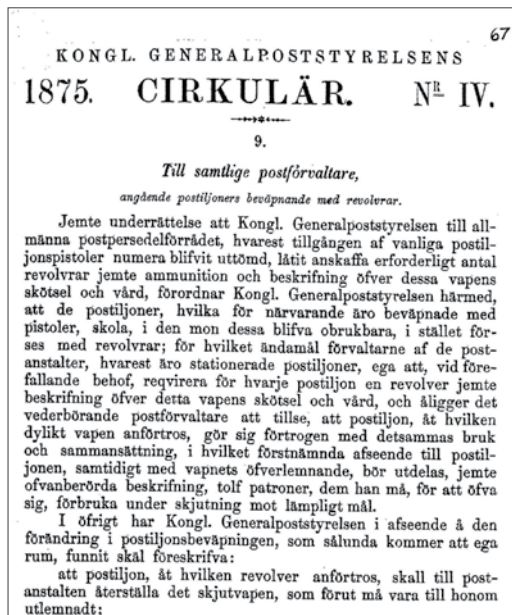
Den stora postreformen 1874/75, då allmänna posten övertog kronobrevbäringen och hundratalens nya poststationer inrättades respektive år, krävde inrättandet av hundratalens nya kärr- och gångposter. Dessa gick många gånger genom glesbygd och skogsbygd. Postiljonerna på en del av dessa linjer kunde behöva beväpnas. Men de gamla postiljonspistolerna hade tagit slut i allmänna postpersedelförrådet. Den 26 januari 1875, ett år in på reformen, meddelade Kongl. Generalpoststyrelsen att man hade anskaffat ett erforderligt antal revolverar jämte ammunition, så de postiljoner som för närvarande är beväpnade, kunde få sådana när deras gamla pistoler blir obrukbara.

Cirkuläret föreskriver att postmästarna, där postiljonerna är stationerade, vid behov kan rekvirera en revolver. De instrueras noga se till att postiljonerna lär sig vårda och hantera vapnet. Tolv patroner får disponeras för detta ändamål. Även detta är ett utslag av att postmästarna ofta var pensionerade militärer.

Avseende ammunitionen inskräps att patronerna skall förvaras vid postanstalten. Vid avresa skall postiljonen förses med sex patroner, vilka genast inläggas i revolvern. Vid återkomsten skall de patroner som finns kvar återlämnas till postmästaren. Har någon patron blivit förbrukad skall anledningen redogöras.

Postiljonen i Sigtuna, Carl Oscar Jonsson fick en revolver M/1887

Åren 1887-1914 ansvarade prästgårdsarrendatorn i Sigtuna Carl Magnus Jonsson för den dagliga postskjutsen mellan staden och järnvägsstationen i Märsta. Han var stadens skjutsentreprenör och hade även ett litet gästgiveri i arrendatorsbostaden. Kärrposten kallades i folkmun postdiligensen. Det var en lågaxlad skakkärra av trä, en funktionell liten kärra, där kusken/postiljonen satt längst bak på en bräda och hade posten framför sig på golvet. Kärran var så låg att kusken utan vidare kunde bocka sig och plocka upp saker från vägen.

att revolvern bör af postiljonen förvaras, så att han må kunna med densamma sammansättning göra sig fullt förtrogen, men att i afseende å den till densamma hörande ammunition iakttages: att patronerna förvaras vid postanstalten; att deraf vid postiljonens afresa till honom utlemnas sex stycken, hvilka genast inläggas i revolvern, och att dessa, eller de af dem som finnas kvar, vid hans återkomst åter uttagas och till postanstalten öfverlemnas; börande dervid postiljonen, i händelse någon patron blivit förbrukad, redogöra för anledningen dertill.

het umgås med vapnet och att ej, vare sig af öfvermod eller rädsla, låta förmå sig att i otid göra bruk deraf. Stockholm den 26 januari 1875.

WILHELM ROOS.

J. Öfverström.

Cirkulär 1875 Nr IV. Postmästarna skulle utbildade postiljonerna i de nya revolverarnas vård och hantering. Patronerna skulle förvaras på postkontoret.

Sonen, postiljonen Carl Oscar Jonsson, körde sträckan Sigtuna-Märsta från 1903 till 1918. Postturererna var för det mesta odramatiska. Den spänning som fanns var när stora penningsummor transporterades. "När det var Upplandsmanöver här 1910 var högkvarteret här. En dag skulle jag köra hela avlöningen på tre miljoner kronor till militären. Och jag var bara 17 år, det kändes nervöst", berättade Carl Oscar för Uppsala Nya Tidning. Långt upp i åren mindes han storstrecken 1909, när "stora grupper män" började komma upp på vägarna mellan Sigtuna och Märsta. Då gömde han mössan med postmärket och sex-

skjutaren samt postväskan under en presenning. Postverket hade försett honom med en revolver för sex skott. Men den behövde han aldrig använda. Revolvern fick han lämna tillbaka när strejken avblåstes senare på året.

Det tog en timme eller fem kvart att köra till Märsta, berättade Oscar. Jag åkte iväg med hästen klockan halv sju på morgonen och fick ligga i Märsta och vänta och var tillbaka kvart över elva. Tidtabellen var utformad så att den avgående posten kunde behandlas i Märsta i god tid före dagens första postförande tåg från Uppsala till Stockholm. Sedan skulle posten från norr-gående tåget hanteras i Märsta, innan jag kunde åka hem. Resande kunde följa med. Det kostade en krona per person. Men passagerare förekom mycket sällan. Att skicka paket kostade tjugofem öre. Postväskan var en tjock läderväska med lås. Den var väldigt stor och tung. – Men postmängden var liten, kommenterar förf.

Ett par försändelser som Oscar transporterade till Märsta

Då bruket av vapen inte kan illustreras med postala försändelser avlutar jag denna artikel med en annan iakttagelse. Många försändelser, som postiljonen Oscar förde med sig från Sigtuna, har fått sin första postbehandling i Märsta. De kanske kom fram fortare så. Men det förefaller som att många Sigtunabor ville undvika den vresige poststationsföreståndaren Hesse. I synnerhet skulle han inte få läsa deras avgående brevkort. ●

Postiljonen Carl Oscar Jonsson, stolt iförd sin uniformsmössa, på väg med post från Sigtuna till den förenade poststationen vid järnvägen i Märsta. Vykort tidigt 1900-tal.

Augusta Johansson, poststationsföreståndare i Sigtuna 1908-1912, beställer en kråsnål för poststationsföreståndare. Hon tyckte inte att hennes efterträdare på befattningen 1912-1927, den vresige "postmästaren" Hesse hade med saken att göra. Oscar fick ta med kortet löst till Märsta 1917.

År 1906 fick Oscar detta brev med sig löst till Märsta. Ingen adresspostanstalt finns på brevet. Kunde Oscar tala om vart det skulle? Utdelat samma dag Stockholm 3.TUR.

Referenser

Kämpe Ingmar, Svensk postiljonsbeväpning, 1991, Göta Vapenhistoriska Sällskap, Småskrift nr 10.
Naglitsch Giselher, Sigtunabygdens posthistoria, 2022, på eget förlag.

Hurra, hurra!

Med varma gratulationer vill vi uppmärksamma våra medlemmar som fyller år under oktober.

OKTOBER

90 år

- 7 Rune Ericsson, Ydre
- 7 Olle Dahlenborg, Ätran

85 år

- 5 Sten Kjellin, Hova
- 5 Leif Andersson, Bunkeflostrand
- 16 Bror Betz, Trollhättan
- 28 Lars Nygårds, Leksand

80 år

- 3 Perry Björck, Kungsör
- 9 Harold Löwing, Huddinge
- 9 Håkan Andersson, Onsala
- 10 Tom Ellerth, Nättraby
- 10 Anders Brandt, Nacka
- 10 Lars Magnus Lundgren, Halmstad

14 Lars-Olof Svensson, Ulricehamn

20 Gerulf Naglitsch, Saltsjöbaden

26 Claes Forshill, Norrtälje

26 Claes-Göran Dahl, Sollentuna

27 Claes Manner, Helsingborg

30 Kjell Ahlqvist, Tvååker

75 år

- 9 Ingemar Jonsson, Bollnäs
- 11 Thomas Leijon, Ystad
- 11 Bertil Torstensson, Falköping
- 14 Kenneth Abrahamsson, Umeå
- 17 Marie Ekman, Göteborg
- 20 Magnús Guðmundsson, Mölndal
- 20 Staffan Wilroth, Åskloster

70 år

- 2 Carolyn Åberg, Svenljunga
- 3 Jan Sörensen, Borås
- 4 Peter Lundgren, Bromma
- 4 Lars-Gösta Larsson, Lyckeby
- 11 Stefan Nilsson, Jönköping
- 24 Tommy Pettersson, Västerås
- 24 Alan Pettersson, Sundsbruk
- 29 Christer Edman, Rydebäck
- 29 Thomas Petersson, Vargön

60 år

- 5 Siw Eriksson, Trollhättan
- 7 Anna-Lena Larsson, Knäred
- 20 Peter Alf, Falköping

Har du en fråga om frimärken eller vykort? Här bjuder vi in till ett kunskapsutbyte. Dryfta dina funderingar med oss, så tar vi dem bland våra medarbetare med målet att ge ett bra svar! Skicka in din fråga till redaktion@sff.nu.

Hej!

Jag satt och diskuterade med en god vän här om dagen angående det att Island har slutat ge ut frimärken. Vi funderade lite hur fungerar postdistributionen nu på Island om man inte har frimärken?

Jens Yde

Svar

Redaktionen har tagit hjälp av bland annat Mikael Magnusson Islandssamlarna och chefredaktören för Facit Gunnar Lithén.

Islands postverk fungerar som tidigare, Island liksom Sverige delar ut posten varannan dag utom till postboxar och företag som får utdelning varje dag. Vad det gäller frimärkena på Island så använder man det som finns i lager och tar de slut så gör de ett nytryck av något märke av till exempel inrikes brev.

Enligt Iceland Post hemsida har det inte getts ut nya frimärken sedan 2020, förutom ett block som gavs ut i samband med Nordia 20230823. FDC Brevet är slutsålt medan blocket finns att köpa.

Lars-Håkan Jonasson

Foto: Laurette Chapuis, Pixabay

ANNONSPUSSEL

Nummer 5 – 2024

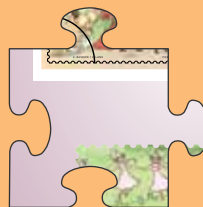
Från vilka av våra annonsörers annonser i tidningen är nedanstående bilder hämtade? Skicka svaret med namn och adress på ett vykort eller via mejl så att vi får lösningen **senast 10 september**: SFF-Filatelisten, Glasfibergatan 8, 125 45 Älvsjö eller redaktion@sff.nu.

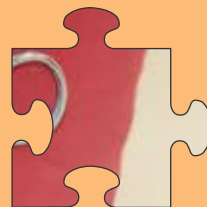
A

B

C

D

1:a pris annonspussel:

Liten fyndlåda med guldkant.

2:a-3:e pris:

En trisslott vardera.

Lycka till!

Vinnare i

ORDFLÄTAN

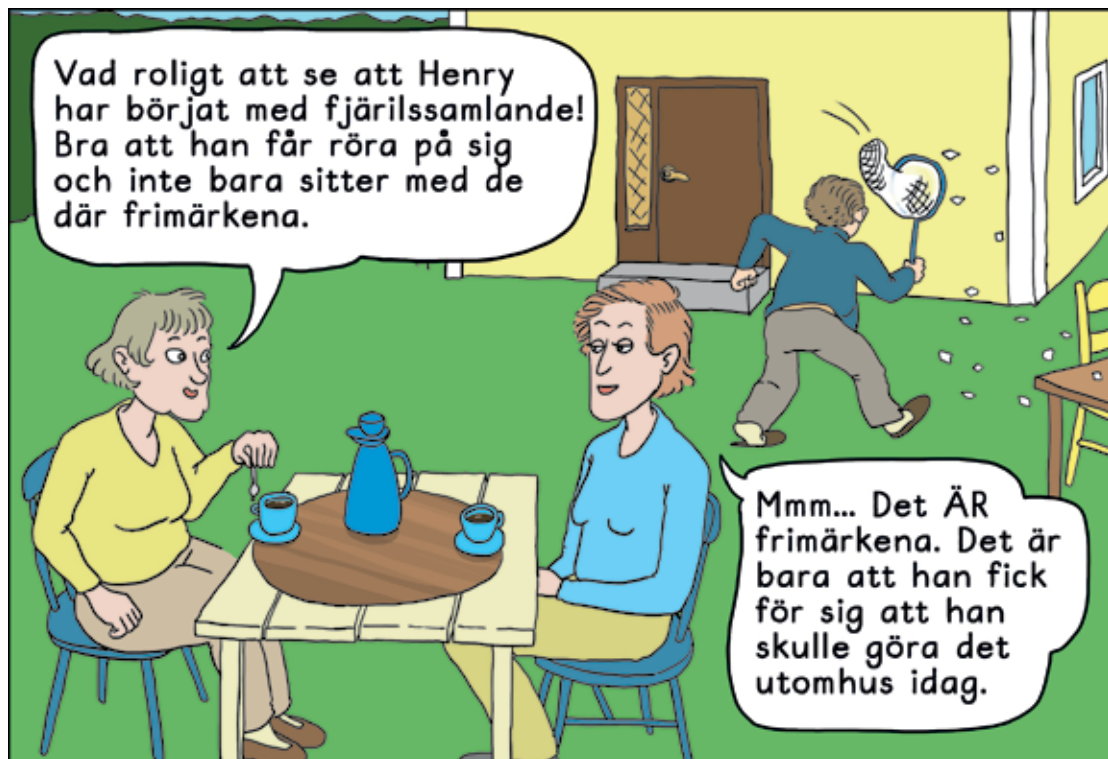
nummer 4 - 2024

1			B	E	L	G	I	E	N	
2	S	C	H	W	E	I	Z			
3			R	Y	U	K	Y	U		
4		A	V	I	C	I	I			
5			M	N	H					
6			V	I	C	T	O	R	I	A
7	B	I	B	L	I	O	T	E	K	
8		B	E	L	A	R	U	S		
9				G	A	R	B	O		
10					M	O	A			

Som vinnare i Ordflätan nr 4 utses **Mats Händel, Luleå**, som får liten fyndlåda med guldkant

Varsin trisslott får **Rune Niklasson, Stenungssund** och **Bengt Persson, Skellefteå**.

Stort grattis!

MARKNADSPLATSEN

KÖPES

Söker frimärke eller kuvert stämplat. BJÖRKDALA (G LÄN 19140101-19230228) Betalar mycket, mycket bra. Fredrik Bexell 070-524 39 17.

Nominalvara. Köper ostämplade frimärken Frankrike, Schweiz, Tyskland, Österrike. Även större partier. För dagspris kontakta: bernt.e42@gmail.com

Värmland Bandmärken med Nst10-58, LBB, POB, kval min AB (tydliga ortnamn, full datering), såväl enstaka som partier. Lars Johansson 070-594 44 72. 50525@telia.com

Medlem 100715 Steve Nilson söker **Frimärken t o m år 2000** från Guatemala. Steve Nilson, Häggstigen 2, 311 41 Falkenberg.

Förfilateli med Karlskrona- eller Jönköpingsanknytning köpes. Allt av intresse. Herman Leander-son, Jönköping. leanderson3s@hotmail.com

Flygpostmärket till Barnens Dag 1912. Claes Hederstierna, 070-698 28 57, armeria@telia.com

Jag köper de vackraste märkena till högsta dagspris. Allt av intresse, främst klassiskt (5,5,5) men även modernt. Magnus Engstedt, Sjömansgatan 42, 553 12 Jönköping. 070-666 76 18. info@magnusengstedt.se

SÄLJES

42 500 olika utgåvor från 258 länder och med 100 motiv erbjudes förmånligt. Endast SEK 3 per Michel €. Begär prislistor! K-E Svensson, P O Hallmans gata 17, 13 tr, 112 69 Stockholm. svens-sonkarlerik44@gmail.com

Brevklipp Sverige 900 gram, 80 kronor vid förbetalning personkonto Nordea 380608-5951, Bertil Malm. Även andra länder. Frimärken häften Norden. Bertil Malm, Skarke Rödjan 1, 532 73 Varnhem. bertilmalm368@gmail.com

Lyxstämplar. Jag har de märken du saknar i modernt eller lyxklassiskt. Även svåra VM på band. Magnus Engstedt, Sjömansgatan 42, 553 12 Jönköping, 070-666 76 18, info@magnusengstedt.se

Minnespoststämplar, de äldsta från 1935 men fler fr början 40-tal t o m 1969. Scout, järnväg, t o m 2015. Kryssningar, 1:a och sista flyg, örlogspost, cykel - även utland, kompletta årgångar Giro de Italia 1956 o 57, en del annan sport t ex Vasaloppet, Röda Korset, Fotbolls VM 1958 (flera kompletta årgångar). Folkdräkter - även utland. Poststationer 1:a och sista dag och namnändring. De flesta 15:-/st +porto/bud. Större köp portofritt. En del äldre svenska FDC och moderna FDC Island. Åke Sahlin, Djurgårdsgatan 9, 582 29 Linköping, 070-223 78 90. ake@ka-sa.se

Största utbudet av Sverigestämplat i LYX. Besök min hemsida på WWW.SAMLAMERA.SE Klicka på **WEBSHOP** och säljaren **PINCETT**. Magnus Engstedt, 070-666 76 18, info@magnusengstedt.se

BYTES

Önskar byta **nordiska frimärken**, både mint (ostämplat) och stämplat. Gäller Sv, Fi, N, D, Is, Fä, Grö o Ål. kristerssong@gmail.com

Manus till småannonser i nummer 6 2024 skickas till SFF-Filatelisten, Glasfibergatan, 125 45 Älvsjö eller till redaktion@sff.nu senast **10 september**.

Förskotts betalning sätts samtidigt in på bankgiro 581-6772 Sveriges Filatelist-Förbund.

Pris annons för privatpersoner: 100 kr för 5 rader

(cirka 150 tecken inklusive mellanrum). För längre annons debiteras 100 kronor för fem nya rader.

4 gratis småannonser á 5 rader + kontaktuppgifter per år för medlemmar!

Markera om annonsen ska ligga under **bytes, köpes, säljes** eller **övrigt**. För stav- eller slarvfel ansvaras ej.

Frimärks- och vykortsmässa

PASSA PÅ, SISTA CHANSEN!

Save the date!

7 september kl. 10–17

Aggarpsskolan, Svedala
www.sufs.se/sis

**Stamps
in Svedala**

Bli medlem i SFF

Detta ingår i ett medlemskap hos Sveriges Filatelistförbund:

- Filatelisten åtta gånger per år med ny layout och nytt innehåll.
- Gratis småannonser i tidningen.
- Annonsering på förbundets köp- och säljsajt Samlamera.
- Rabatt på Michel online och Facit-kataloger samt övrig litteratur.
- Möjlighet att delta i förbundets kurser och seminarier.
- Rätt att ställa ut på utställningar.
- Rabatt på Tradera!

Gå in på filatelisten.se/medlemskap

FRIVY 2024

FRIMÄRKS- & VYKORTSMÄSSA

Söndag 29 september 10–16
HUSKVARNA FOLKETS PARK

FRIMÄRKS- & VYKORTSHANDLARE FRÅN HELA SVERIGE

- GRATIS VÄRDERING Brev, frimärken och vykort.
- BYTESHÖRNA Entré 20 kr, ungdom gratis.
- SERVERING Info tel: 0706-95 88 88

Jönköpings Posthistoriska Förening

URVALSHÄFTEN

Urval sänds till såväl enskilda som föreningar. Varje månad får du en sändning bestående av ca: 30 st urvalshäften med frimärken från de länder du har valt. Ca 3.000 urvalshäften från hela världen finns i lager. Inget köptvång! Även inlämnare är välkomna.

SVERIGEPRISLISTA

Komplett 31-sidig prislista över svenska postfriska och stämplade frimärken 1855–2023 till låga priser.

www.frantzideal.se

IDEAL Frimärksurval, Mältarevägen 49, 342 35 Alvesta,
Tel: 070-248 93 60, E-post: frantz@telia.com

Fagersta Frimärks- och Vykortsklubb inbjuder till

Bergsmansträffen

Lördag 28 september kl 10-15

Plats: Fagersta Stadshotell

Blomstervägen 1, Fagersta. (Ligger precis invid Rv 68/69)

Est flertal handlare finns på plats med försäljning av frimärken, tillbehör och vykort.

Hjälp med värdering av frimärken och vykort. Klubben köper även in samlingar.

Stort som smått. Klubben har ett separat rum för värdering och försäljning.

Servering av fika och lunch till förmånligt pris.

Hjärtligt välkommen
Fri entré

FRIMÄRKS-AUKTION på Samlamera sept-okt

Avslut med offentlig auktion den 26 okt 14.00
på Duvgatan i Jönköping. Cirka 2 000 utrop

Frimärken, vykortspartier, ortsstämplor, Nominalvara, Hela världen-samlingar, fyndlådor. Alla objekt är avbildade på Samlamera i början av september. Katalog kan skickas per post.

Frågor på E-post: info@junefil.se

Jönköpings Filatelist-Förening

UPPSALA FILATELI HB

Ring **0768687807** för öppettider
Se även: www.facebook.com/uppsalafilateli
Butik: Väderkvarngatan 35A Uppsala
dag.ekdahl@gmail.com **KÖPER/SÄLJER**

FRIMÄRKS-NETTO **frimarksauktioner.se**
15:e udda månader
AUKTIONER **SAFE**
Butik och Postorder sedan 1968
Frimärks-Netto / SAFE Album safealbum.se
Bruksgatan 30, 252 23 Helsingborg, Tel 042-14 49 82

AROS FRIMÄRKEN
AUKTIONER
INLÄMNINGAR MOTTAGES
WWW.AROSFRIMARKEN.SE 0733-763536

www.norsten.com

Besök min webbsida och se mina specialofferter och prislister.
SVERIGE, ISLAND, DWI, GRÖNLAND m.m.
Karl A. Norsten AB
Box 1069, 181 21 Lidingö, Tel. 08-767 08 61 karl@norsten.com

www.unidafi.com

Frimärken och häften. Norden och
DVI. Plastfickor, Hawid och Klämfix.
Unidafi AB

**Besök www.flatelisten.se
för senaste information.**

FACIT
stamps

*Mer än bara kataloger!
Nya frimärkserbjudanden
varannan vecka, stort lager
Sverige ** & mycket annat.*

040-25 88 55 www.FACITstamps.se

CONTENTA FRIMÄRKEN AB

Tomtebogatan 17, 113 39 Stockholm Tel: 08-6113651

Se prislista på www.contenta.se
contentastamps@hotmail.com

**På SFF:s hemsida
www.flatelisten.se
hittar du den senaste
informationen.**

Vad finns på
www.nordfilateli.se?

NORD-FILATELI HB

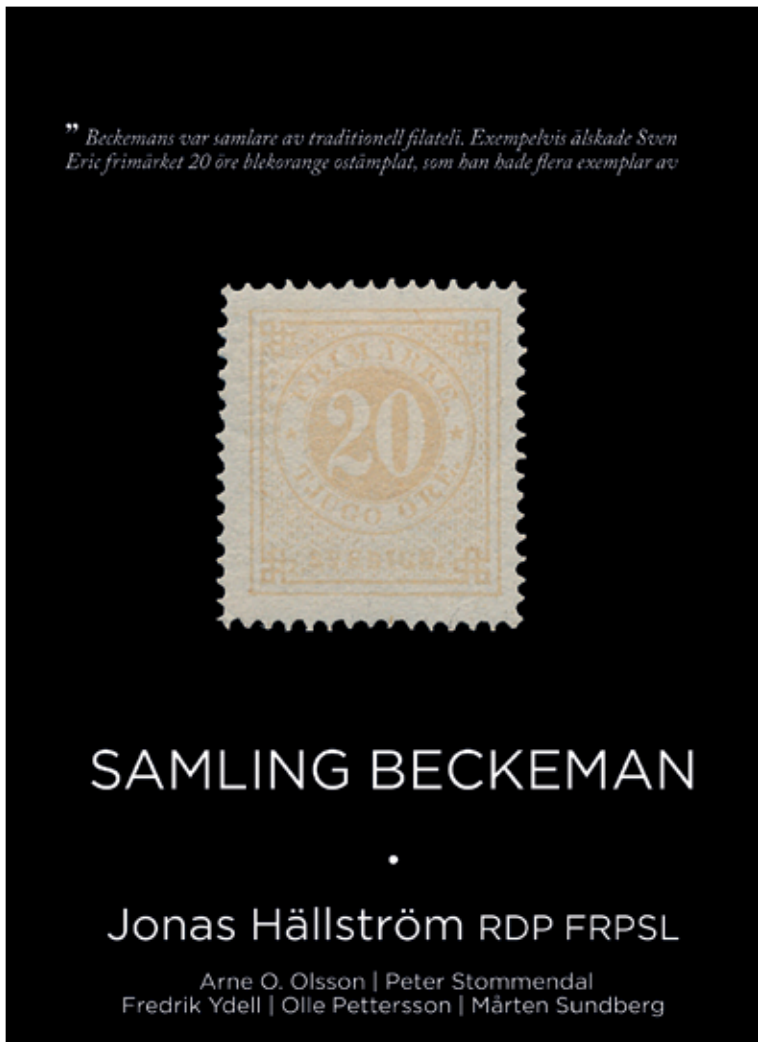
Magnus Engstedt
Trädgårdskonsult
070 - 666 76 18
Sjömansgatan 42
553 12 JÖNKÖPING
info@magnusengstedt.se

Foto: Arek Socha, Pixabay

BESTÄLL NU!

ENDAST 100 EXEMPLAR • HALVA UPPLAGAN SÅLDE
DIREKT – NU SÄLJER VI ANDRA HALVAN

SAMLING BECKEMAN är en bibliografi om auktionsförsäljningarna 2019–2022 hos Frimärkshuset Skandinavisk Filateli AB • 658 sidor • Auktionsanalys av Peter Stommendal • Auktionskrönika av Fredrik Ydell • Porträtt om "Lisa & Eric" av Arne O. Olsson • Alla sex auktionskatalogerna bearbetade med inskrivna auktionspriser • Hårdinbunden A4 med klotinbindning • Svensk text • Läs mer på www.filateli.se där också exempelsidor ur boken finns tillgängliga.

PRIS 2.500 SEK

plus porto & frakt SEK 162 inom Sverige.

Beställ nu till nordisk@filateli.se med förhandsbetalning:

- SWISH 123 685 47 98
- Bankgiro 5478-2925
- IBAN & BIC SE36 9020 0000 0902 5526 1227 / ELLFSESS

Nordisk
FILATELI

Internationell auktion

24-27 september

Höjdpunkter:

Ringtyp, stort specialavsnitt
Professor Ringertz, Island tjänstebrev, del 2
Orla Nielsen, Island, del 2
Ivar Sundsbø, Rumänien, del 2
Paolo Sanguineti, klassisk Norge
Grönland och Färöarna, omfattande specialsamlingar

*Se även annons inne i tidningen för
"The Beautiful Collection" Sverige 1855-1872, del 2*

www.postiljonen.com

På vår hemsida finns mer information om kataloger, visning och budgivning, eller kontakta oss på stampauctions@postiljonen.se

Visning av svenska enkelobjekt i vår monter på Karlstad 2024!

AuctionHouse international

Postiljonen

We value your collection

Stolt huvudsponsor av:

